

تمرینات

- ۱- چار طرف عربستان سعودی را بگوئید ؟
- ۲- بحرین در کجا واقع است مساحت و نفوس آن را بگوئید ؟
- ۳- طرز حکومت قطر چگونه است ؟
- ۴- جزیره قبرس در کجا واقع است پایتخت و شهرهای مهم آن را بگوئید ؟
- ۵- یمن در کجا واقع است چار طرف آن ها را بگوئید ؟
- ۶- چار طرف سوریه را شرح نموده نژاد و زبان مردم آن چگونه است ؟
- ۷- مردم مسلمان فلسطین به کدام منظور مبارزه میکنند ؟
- ۸- بیروت پایتخت کدام مملکت است، و شهرهای مهم فارموسا کدام اند ؟

- ۹ - مالدیو از چند جزیره تشکیل یافته است و چند جزیره آن قابل سکونت میباشد ؟
- ۱۰ - مساحت و نفوس مالدیو را بگوئید ؟
- ۱۱ - اسمای تمام کشورهای اسلامی را که در آسیا هستند بگوئید ؟
- ۱۲ - حدود اربعه لبنان کدام ، و پایتخت آن چه نام دارد ؟
- ۱۳ - در مالدیو مجموعاً چند جزیره است ، پایتخت و واحد پول آن چه نام دارد ؟
- ۱۴ - ویکتوریا مرکز کدام جزیره است ؟

فصل پنجم

براعظم اروپا

براعظم اروپا بعد از براعظم آسیا براعظم دومی است.
 براعظم اروپا توسط کوه های اورال و دریای اورال از
 آسیا جدا شده است .
 از لحاظ تمدن و ترقی نسبت به دیگر براعظم ها
 اهمیت خاصی دارد .

چار طرف اروپا : طرف شمال اروپا بحر منجمد شمالی
 طرف جنوب آن بحیرہ سیاه ، بحیرہ کسپین و بحیرہ مدیترانہ
 واقع میباشد طرف شرق آن کوه های اورال و براعظم
 آسیا واقع است . و طرف غرب آن بحر اوقیانوس اطلس
 موقعیت دارد .

دربار عظم اروپا ممالك ذیل موقعیت دارند .

۱- انگلستان	۱۵- دنمارک
۲- فرانسه	۱۶- ايسلیند
۳- المان (جرمنی)	۱۷- بلغاریا
۴- سلواک	۱۸- رومانیه
۵- هسپانیه	۱۹- سان مارینو
۶- پرتگال	۲۰- سویدن
۷- ایتالیا	۲۱- ناروی
۸- پولیند	۲۲- فنلاند
۹- بلژیک یا بلجیم	۲۳- سویس
۱۰- اتریش یا استریا	۲۴- لوکزامبورگ
۱۱- آئرلیند	۲۵- مالتا
۱۲- البانیا	۲۶- هنگری
۱۳- اندورا	۲۷- موناکو
۱۴- چک	۲۸- واتیکان

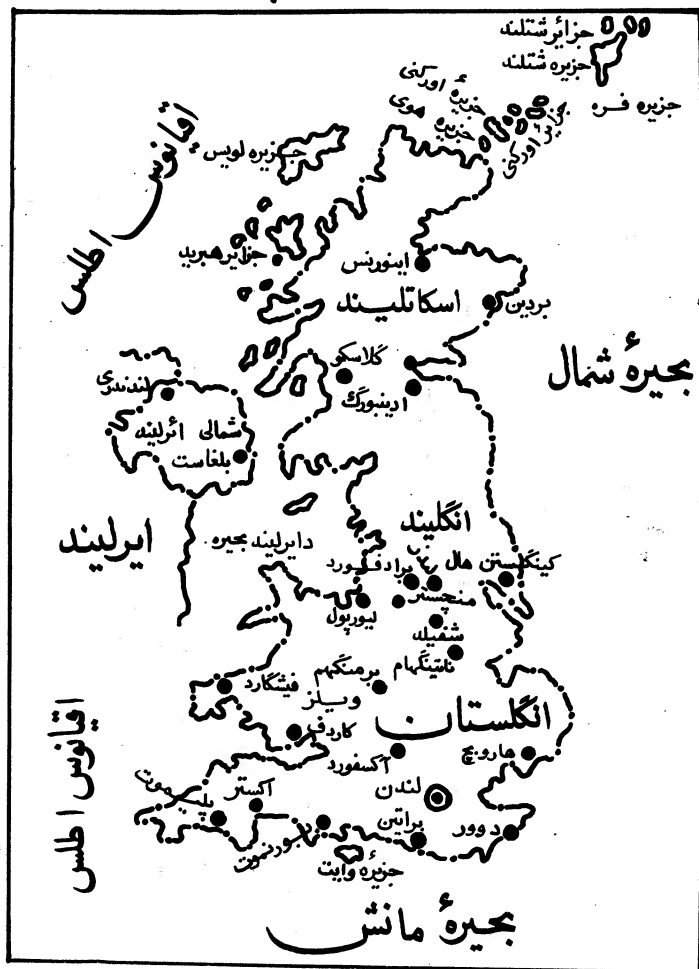
- ۲۹- هالیند
۳۰- یوگوسلاویا
۳۱- یونان
۳۲- لیگستون
- ۳۳- روسیه، شوروی -
۳۴- ممالک که بعد از تجزیه شوروی
ازاد شدند: استونیا، لاتویا، لیتوانیا،
بیلوروسیه، اوکراین، مولداویا، بوسنیا،
صربیا، کروئشیا، سلوانیا.

انگلستان

برتانیه یا انگلستان در غرب اروپا از مجموعه چندین جزیره تشکیل یافته است. که جزایر کلان آن هبرید، انگلیند و سکا تلیند میباشد.

مساحت آن (۲۴۴۰۶۴) کیلومتر مربع و نفوس آن (۵۵۸۴۰۰۰۰) نفر میباشد. ۹۰٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند و طرز حکومت آن مشروطه سلطنتی است، نژاد مردم آن سفید میباشد و اقوام آن وایکنگ، سلت، انگلو، ساکسون و نورمان اند. مذهب مردم آن مسیحی است و تعدادی از مسلمان ها، یهودیها، و بوداییها نیز در آن سکونت دارند. زبان رسمی شان انگلیسی است و پایتخت مملکت شهر لندن

میباشد دیگر شهرهای مهم آن برمنگهم ، اولدهم ، لیورپول ، گلاسکو ، لیدز ، شفیلد ، مانچستر ، برادفورد و بلغاست است . واحد پول آن پوند انگلیسی میباشد .

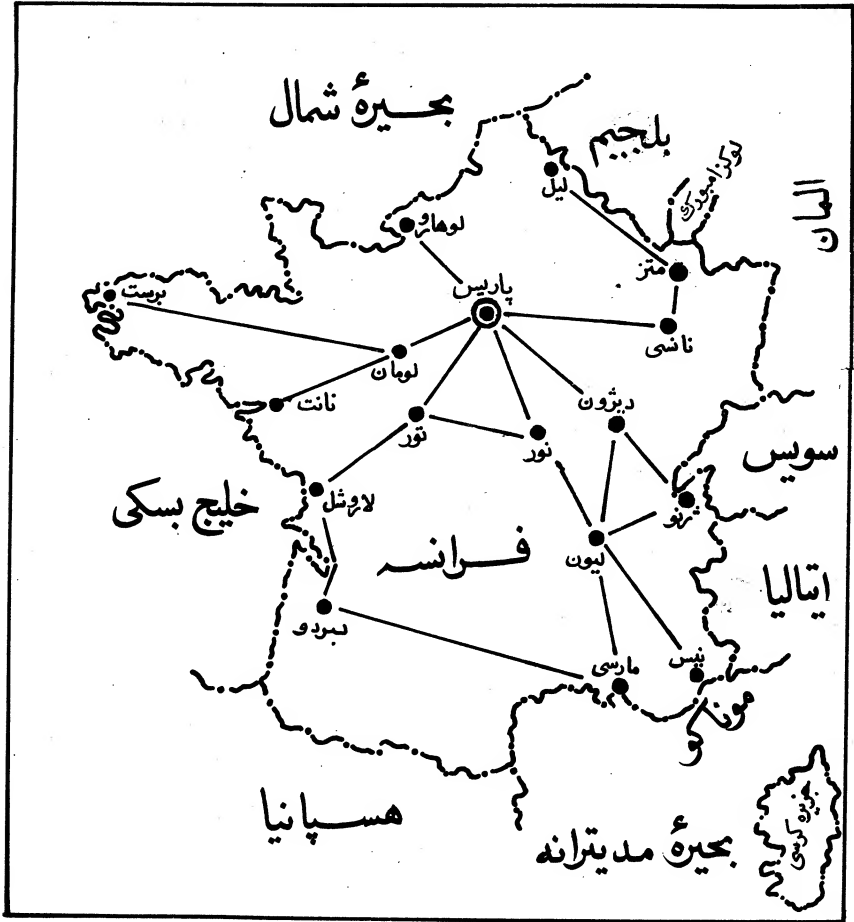

فرانسه

فرانسه در قسمت غرب اروپا واقع است طرف شمال آن بحیره شمالی ، طرف شرق آن ایتالیا ، سویس و المان غربی ، طرف غرب آن خلیج بسک و طرف جنوب آن بحیره مدیترانه واقع میباشد .

مساحت آن ۵۴۷۰۲۶۰ کیلومتر مربع و نفوس آن ۵۳۴۸۰۰۰۰ نفر میباشد . طرز حکومت آن جمهوری است و ۷۵٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند . نژاد مردم آن سفید میباشد و ۹۵٪ مردم آن مسیحی ۲٪ مردم آن یهودی ۲٪ آن پروتستان و ۱٪ آن مسلمان هستند ، پایتخت آن شهر پاریس میباشد و دیگر شهرهای مهم آن لیون ، ماریسی ، نانت ، لیل ، نیس و بوردو و غیره میباشد . کوه های مشهور فرانسه بنام وژ و ژورا یاد میشود ، و دریا های بزرگ

آن گمارن ، لواروسین میباشد ، واحد پول آن فرانک
فرانسوی است .

هسپانیه

هسپانیا در جنوب غرب اروپا واقع است و در جزیره
نمای ابریک شامل میباشد. طرف شمال آن خلیج
بسکی طرف جنوب آن بحیرۀ مدیترانه طرف غرب آن پرتگال
و طرف شرق آن فرانسه و بحیرۀ مدیترانه واقع میباشد.
مساحت آن ۵۰۴۷۸۲۱ کیلومتر مربع و نفوس آن
۳۷۱۸۰۰۰۰ نفر میباشد.

طرز حکومت آن مشروطه شاهی بوده و ۷۱٪ مردم آن
در شهرها زندگی میکنند، نژاد مردم آن سفید اسپانوی
بوده مذهب شان مسیحی و تعدادی از مسلمانان نیز دارد
زبان رسمی مردم آن هسپانوی و پایتخت آن مادرید
میباشد، شهرهای مهم دیگر آن بارسلونا، والنیا، ساراگوزا و
مالا کا میباشد. کوه های آن پیرینه نام دارند و واحد
پول آن پستا است.

شمالی به طرف جنوب آن بمرهند طرف شرق آن
بحر لکاهل یا بحر پاسفیک و طرف غرب آن کوه های
اورال، یورال، و براعظم اروپا واقع میباشد.

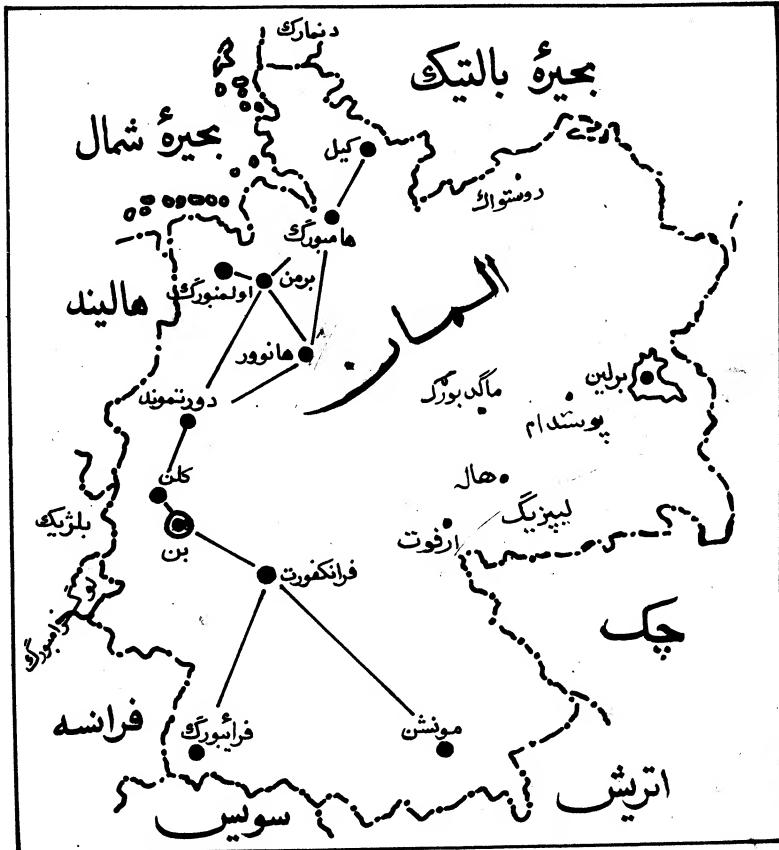
تمرین

- ۱- براعظم ایشیا و اروپا یک جا چه شکل دارد؟
- ۲- اروپا و اسیا یک جا به چه نام یاد میشود؟

المان «جرمنی»

المان در قسمت مرکزی اروپای شمالی واقع است
 طرف شمال آن بجزیره شمال و بالتیک، طرف جنوب آن اتریش و سویس
 واقع است و طرف شرق آن پولیند و سلواکیه
 و طرف غرب آن فرانسه، بلجیم و هالیند واقع میباشد.
 مساحت آن (۳۵۶۸۰۶) کیلومتر مربع و نفوس آن
 (۷۹۳۰۰۰۰۰) نفر میباشد. طرز حکومت آن جمهور فدرال و
 نژاد مردم آن سفید جرمن میباشد.
 ۸۶٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند و مذهب مردم آن
 مسیحی است و یکی تعداد مسلمانان و پیروان مذاهب دیگر
 نیز دارد. زبان رسمی مردم آن المانی است و پایتخت
 آن شهر بُن میباشد. شهرهای مهم دیگر آن هامبورگ
 مونشن، کلن، اسن، فرانکفورت، و دورتموند میباشد
 و احزاب آن مارک المانی میباشد.
 مملکت المان در جنگ دوم جهانی از طرف امریکا

فرانسه ، و بریتانیہ اشغال گردید ولی در سال ۱۹۴۹ میلادی
 آلمان غربی از طرف ممالک مذکور آزاد گردید اما آلمان شرقی
 که روسها آنرا زیر تسلط خود آورده بودند تا این اواخر بنام آلمان
 دموکراتیک سوسیالیستی بود از آلمان غربی جدا مانده بود
 در این اواخر دوباره یکجا شدند .

سویدن

سویدن در شمال اروپا واقع و به طرف شمال و غرب آن ناروی، جنوب و شرق آن بحیره بالتیک میباشند.

مساحت آن (۴۴۹۹۶۴) کیلومتر مربع و نفوس آن (۸۳۰۰۰۰) نفر است. سویدن، ناروی، دنمارک و فنلند را به نام مملکت های سکند نو یا یاد میکنند. مردم آن از نژاد سفید، طرز حکومت آن شاهی مشروطه است. پیرو دین مسیح میباشند. زبان رسمی آن سویدنی و واحد پول آن کرون سویدنی میباشد. پایتخت سویدن بنام ستاکهولم یاد می شود. شهرهای مشهور آن عبارت از گوتة بورگ، مالمو، اوپساله، نورکوپینگ و ستراس میباشند.

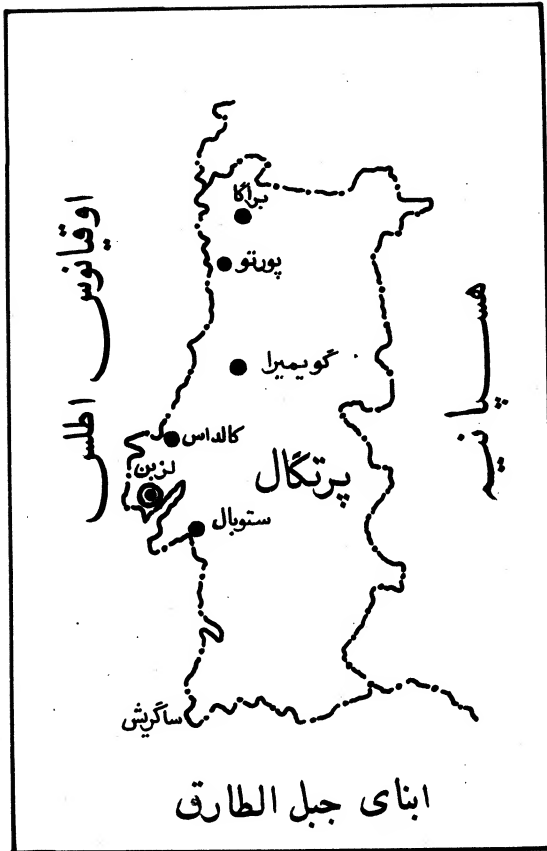
پرتگال

پرتگال در قسمت جنوب غرب اروپا در جزیره‌های
ابریک واقع می‌باشد .

مساحت آن (۹۲۰۸۲)، کیلومتر مربع و نفوس آن به
(۹۸۷۰۰۰۰) نفر می‌رسد . ۲۸٪ مردم آن در شهرها سکونت
دارند ، نژاد مردم آن سفید است مذهب مردم آن
مسیحی و زبان رسمی شان پرتگالی می‌باشد .

پایتخت آن شهر لیزبن است و شهرهای مهم
دیگر آن پورتو و گویمیرا اند . پرتگال در سال ۱۹۵۵
میلادی در سازمان ملل متحد شامل شده است واحد
پول آن اسکودو است .

پرتگال در صنعت و تجارت پیشرفت زیادی کرده است و
در بحر آزاد اوقیانوس اطلس و براعظم افریقا شماری
از مستعمرات را نیز دارا می‌باشد .

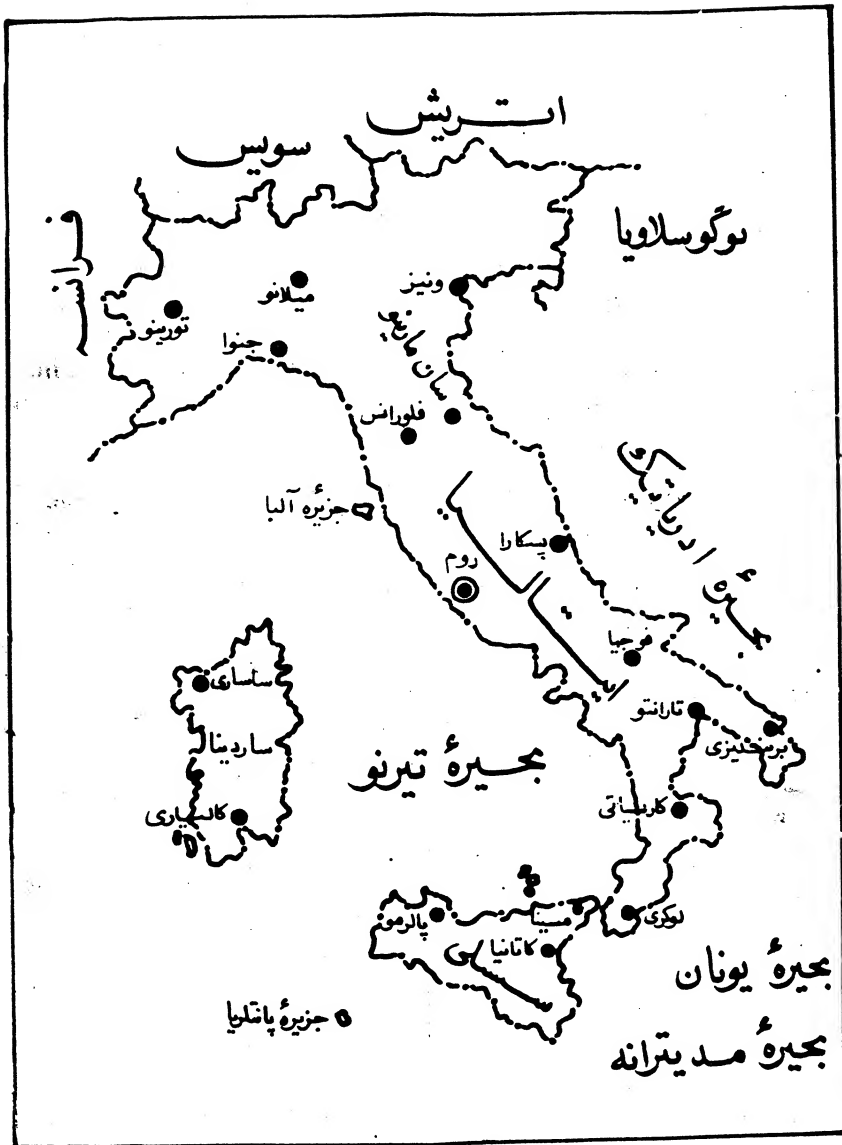
ایتالیا

ایتالیا به شکل موزه در قسمت جنوبی اروپا واقع است.

طرف شمال آن اتریش و سویس طرف جنوب آن
بحیرہ مدیترانہ طرف شرق آن بحیرہ ادریاتیک و طرف
غرب آن فرانسه و بحیرہ مدیترانہ واقع میباشد .

مساحت آن (۳۰۱۲۵۲) کیلومتر مربع و نفوس آن
(۵۶۹۱۰۰۰۰) نفر میباشد . طرز حکومت آن جمهوری
است و ۶۷٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند مذهب
مردم آن مسیحی بوده و زبان شان ایتالوی است
پایتخت آن شهر روم میباشد و شهرهای مهم آن
تورینو ، فلورانس ، میلان ، پالمو ، کاتانیا
و غیره میباشد .

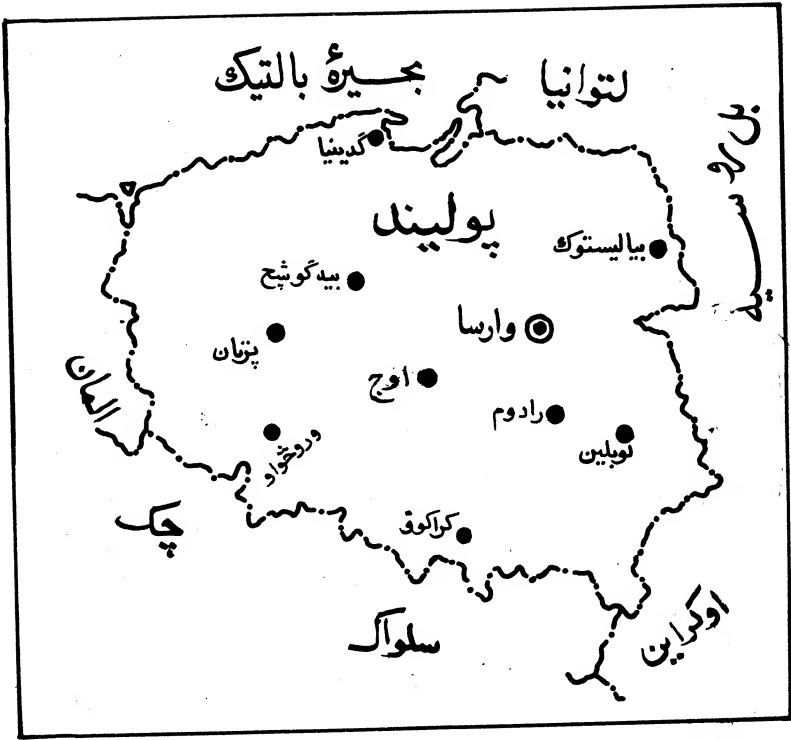
واحد پول آن لیرو ایتالوی است .

پولیند

پولیند در شرق اروپا واقع است .
 طرف شمال آن بحیرۂ بالتیک ، طرف جنوب آن چک و سلواکیه ،
 طرف شرق آن اوکراین و طرف غرب آن آلمان
 واقع میباشد .

مساحت آن ۳۱۲۶۸۳ کیلومتر مربع و نفوس آن
 به (۳۵۰۴۹۰۰۰) نفر میرسند . طرز حکومت آن جمهوری
 سوسیالیستی میباشد و ۵۴٪ مردم آن در شهرها سکونت -
 دارند . مذهب مردم آن عیسوی و نژاد مردم آن سفید
 میباشد زبان رسمی شان پولیندی و پایتخت آن شهر وارسا
 است شهرهای دیگر آن اوج ، کراکوف ، وروخاوا
 پوزنان ، لوبلین و غیره میباشد سال آزادی آن ۱۹۱۸ میلادی
 بوده و واحد پول آن زلوتی میباشد ، مملکت پولیند به
 نام لهستان نیز یاد میشود .

بلجیم

بلجیم در قسمت شمال غرب اروپا است . طرف شمال

فصل سوم

افغانستان

۱- موقعیت :- افغانستان در آسیای مرکزی ، کمی

بطرف جنوب شرق آن واقع است . افغانستان در خشکه واقع میباشد و راه آزاد به بحر ندارد .

حدود اربعه آن :- در شمال افغانستان ممالک

مسلمان آزاد شده تا جکستان ، از بکستان و ترکمنستان

واقع اند ، طرف شرق و جنوب آن مملکت اسلامی

پاکستان واقع است در غرب آن جمهوری اسلامی

ایران میباشد و در قسمت شمال شرق با جمهوریت مردم

چین پیوست میباشد .

مساحت افغانستان (۶۵۰۰۰۰) کیلومتر مربع بوده

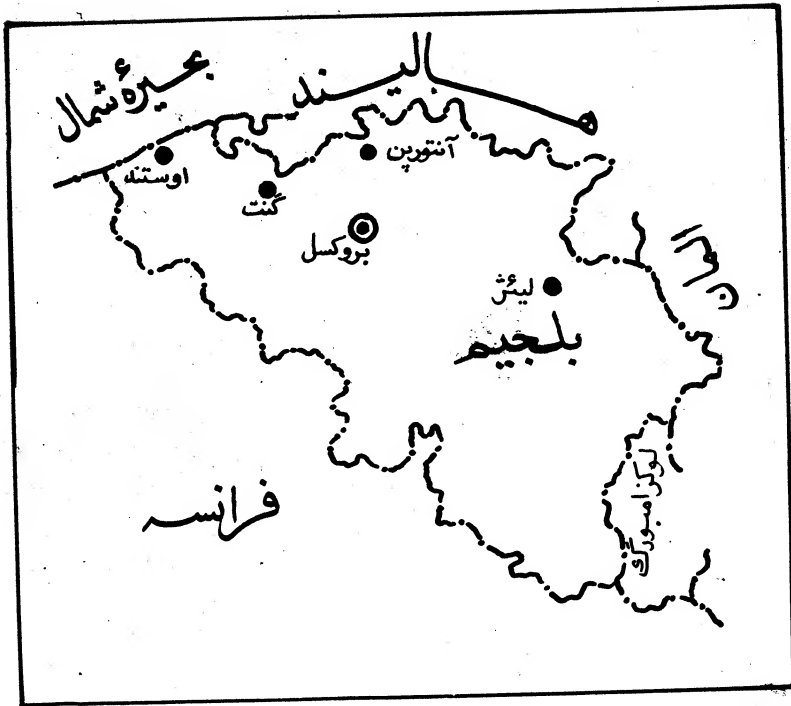
و نفوس آن بیش از (۱۸) میلیون نفر میباشد .

آن هالیند ، و بحیرۂ شمال ، طرف جنوب آن فرانسه
طرف شرق المان و طرف غرب آن بحیرۂ شمال و
قسمتی از فرانسه واقع میباشد .

مساحت آن (۳۰۵۱۳) کیلومتر مربع و نفوس آن به
(۹۸۲۰۰۰) نفر میرسد .

طرز حکومت آن شاهى مشروطه بوده و ۷۱٪ مردم آن در
شهرها زندگی میکنند . ثراد مردم آن سفید و قبا ئیل
فلاماند و والون در آن زندگی میکنند .
دین مردم آن عیسوی و زبان های مهم مردم فرانسوی ،
هالیندی و جرمنی میباشد .

پایتخت آن شهر بروکسل است و شهرهای مهم آن انتورپن
گنت ، لیژر و غیره میباشد سال آزادی آن ۱۸۳۰ میلادی
بوده و واحد پول آن فرانک بلجیکى میباشد .

اتریش «استریا»

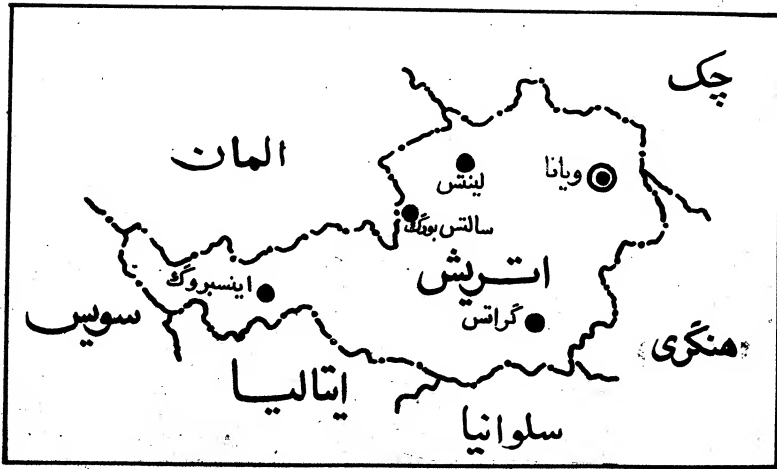
اتریش در اروپای مرکزی موقعیت دارد .
طرف شمال آن چک و سلواکی و آلمان و طرف جنوب

آن ایتالیا و یوگوسلاویا ، طرف شرق آن مجارستان
 «هنگری» و طرف غرب آن مملکت سوئیس واقع است .
 مساحت آن (۸۳۸۵۳) کیلومتر مربع و نفوس آن
 به (۷۶۵۱۵۵۹) نفر میرسد .

طرز حکومت آن جمهوری است و ۵۳٪ مردم آن در
 شهرها سکونت دارند ،

نژاد مردم آن سفید و اکثراً از نژاد آلمانی و اسلاوی
 میباشند . مذهب مردم آن عیسوی بوده و ۹۰٪ مردم آن
 به مذهب کاتولیک میباشند .

زبان رسمی مردم جرمنی بوده و پایتخت آن شهر ویانا
 میباشد . دیگر شهرهای مهم آن گراتس ، لینتس
 سالتس بورگ ، اینسبروک و غیره میباشد .
 واحد پول آن شلنگ اتریشی است .

ایئرلینڈ

ایئرلینڈ یک جزیرہ بزرگ است کہ بطرف جنوب
وغرب آن بحر اقیانوس، اطلس، طرف شمال آن ایرلینڈ
شمالی " ویلز " و طرف شرق آن کانال انگلستان و خلیج
کارڈیگن واقع میباشد .

مساحت آن (۷۰۲۸۳) کیلومتر مربع و نفوس آن

(۳۳۶۰۰۰۰) نفر میباشد .

طرز حکومت آن جمهوری است و ۵۵٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند .

نژاد مردم آن سفید و ملیت های ایرلندی و انگلیسی در آن زندگی میکنند .

مذهب مردم آن عیسو است که ۹۴٪ مردم آن کاتولیک و ۴٪ آن پروتستانت میباشد . زبان رسمی مردم ایرلندی و انگلیسی بوده و پاتخت مملکت شهر دوبلن میباشد و شهر های دیگر آن کرک ، لیمریک ، واتر فورد و دن لیدی اند واحد پول آن پوند ایرلندی میباشد .

تمینات

- ۱- بر اعظم اروپا با آسیا یک جا به چه نام یاد میشود؟
- ۲- آسیا و اروپا توسط چه از هم جدا شده اند؟
- ۳- چار طرف اروپا را بیان کنید؟
- ۴- بزرگترین جزایر انگلستان کدام اند نام آن هارا بگوئید؟

مؤسسه تحویل کننده: سویدز

و بازار مشترك اروپا (EC)

سال چاپ: ۱۳۷۸ هـ ش

تعداد: ۳۷۹۲

طبع: Rehmat Printing Press

- ۵- مساحت ونفوس فلنسه چقدر است ؟
 - ۶- پایتخت وشهرهای مهم فلنسه کدام اند ؟
 - ۷- در جزیره نمای ابریک کدام ممالک شامل اند ؟
 - ۸- پایتخت اسپانیا کدام شهر ، ودیگر شهرهای مهم آن کدام اند ؟
 - ۹- طرز حکومت المان چگونه است ؟
 - ۱۰- پایتخت وشهرهای مهم المان را بگوئید ؟
 - ۱۱- پایتخت پرتگال وشهرهای مهم آن کدام اند ؟
 - ۱۲- چارطرف ایتالیا را بیان کنید ، وپایتخت آن چه نام دارد ؟
 - ۱۳- نام دیگر پولیند چیست ، وشهرهای مهم آن را بگوئید ؟
 - ۱۴- طرز حکومت بلجیم چگونه است ، پایتخت و زبان های مشهور آن را شرح دهید ؟
 - ۱۵- چارطرف اتریش را بگوئید ، دین وشهرهای مهم آن را بیان نمایند ؟
-
- تذکر : در جزیره نمای ابریک اسپانیه و پرتگال شامل میباشند .

۲- ساختمان جغرافیائی افغانستان

افغانستان یک مملکت کوهستانی است که همین کوه ها باعث خوبی و معتدل بودن اقلیم و زیبائی آن شده است ، که هم از درخت ها ، بته ها و میوه های آن استفاده میشود و هم ملت مسلمان ما در طول تاریخ با استفاده از سلسله های همین کوه ها هر دشمن متجاوز را شکست داده اند.

از کوه های پراز برف دریا ها سرچشمه گرفته اند که در آبیاری و سرسبزی کشور نقش بزرگی دارد . کوه های مشهور افغانستان عبارت اند از هندوکش ، کوه بابا ، فیروز کوه ، تیربند ترکستان ، سیاه کو ، سپین غر تورغر شرقی ، کوه سلیمان و سطح مرکزی .

۳- دریا های افغانستان .

طوری که مفید بودن کوه های افغانستان قبلاً خوانده شد ، حالا درباره دریا های افغانستان که در سرسبزی

و آبادی وطن بسیار اهمیت دارند یاد آوری میکنیم .

۱- دریای کابل : این دریا از درهٔ اونی کوه پغمان سرچشمه گرفته است از وسط شهر کابل میگذرد و بطرف شرق جریان دارد بعد از آنکه آب دریای لوگر ، پنخشیر ، علیشنگ ، الینگار و دریای کنربه آن یک جا شوند نزدیک اټک در دریای سند میریزد . دریای کابل اهمیت زراعتی و صنعتی زیادی دارد و یکتعداد پروژه های تولید برق مانند ، نغلو ماهیپر ، سروبی ، درونته و پروژه کانال نگرهار از تأسیسات آن میباشد .

۲- دریای هلمند : این دریا از دریا های بزرگ افغانستان میباشد این دریا از کوه بابا سرچشمه میگیرد و بطرف جنوب غرب کشور جریان دارد . در ولایات بامیان و ارزگان دریا های دیگر مانند ترنگ ، ارغستان و ارغنداب با آن یک جا شده و بعداً در هامون هلمند میریزد . از

دریای هلمند در قسمت زراعت و تولید برق استفاده
اعظمی شده است .

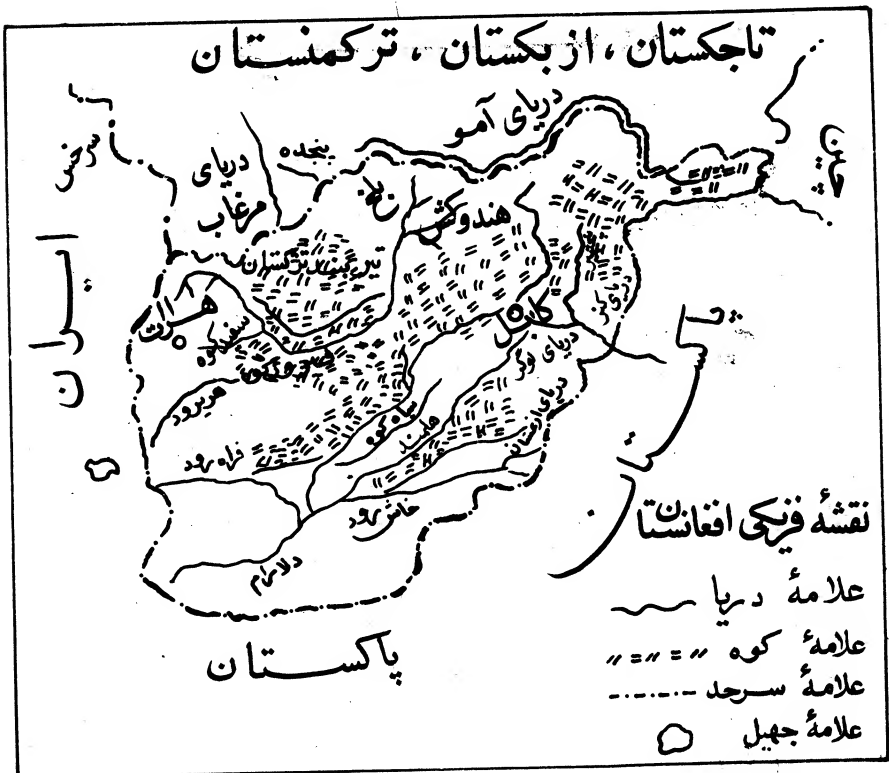
۳- فراه رود : این دریا از قسمت جنوبی سیاه
کوه سرچشمه میگیرد و بطرف جنوب کشور جریان دارد
و بعداً در هامون هلمند میریزد .

۴- خاشرود : دریای خاشرود از قسمت غرب
سیاه کوه سرچشمه میگیرد ، از منطقه دلازم و
چخانسور میگذرد و در هامون هلمند میریزد .

۵- دریای هریرود : این دریا از دریاهای پرآب
کشور میباشد که از کوه بابا سرچشمه میگیرد . از هرات
میگذرد و بطرف شمال جریان دارد و بعداً در ریگستان
ترکمنستان میریزد و جذب میشود .

۶- دریای آمو : این دریا از قسمت مرتفع پامیر سرچشمه
گرفته است و بطرف غرب جریان دارد این دریا بین
افغانستان و ممالک مسلمان آسیای مرکزی سرحد

طبیعی را تشکیل میدهد. معاونین
 دریای آمو عبارت اند از دریا‌های کوچک و کندز که در
 سرسبزی و شادابی وطن تأثیر خوبی داشته است دریای آمو
 در جهیل او را میریزد.

زراعت افغانستان :

افغانستان یک مملکت زراعتی است که زمین های حاصل خیز و چراگاه های وسیع دارد ۶۰٪ مردم افغانستان دهقان بوده که زمین های شان بصورت دیم و آبی کاشته میشود حاصلات مهم آن گندم جوار ، جو ، برنج ، پنبه ، نرغر ، کچالو و غیره میباشد. میوه جات آن انگور ، ناک ، انار ، پسته ، بادام ، سیب ، توت ، زردالو ، شفتالو ، خربوزه ، تربوز و غیره میباشد.

معادن افغانستان :

افغانستان از لحاظ معدنیات کشور بسیار غنی است، که از بعضی ذخایر معدنی آن استفاده شده است و بعضی از آن ها در حال ذخیره باقی مانده است. پیداوار مهم معدنی آن عبارت اند از آهن، ذغال سنگ، نمک، مس، لاجورد، طلا، نقره، و گرانر طبیعی.

صادرات افغانستان :

افغانستان هر سال مقدار زیادی از میوه تازه و خشک ، پنبه ، گاز طبیعی ، پشم ، اجار قیمتی ، قالین ، گلیم و غیره را به ممالک مختلف خارجی صادر میکند .

واردات افغانستان :

افغانستان آشیای مورد ضرورت خود از قبیل ماشین های خورد و بزرگ ، ادویه ، پرز جات ، ماشین آلات زراعتی و غیره را از خارج به کشور وارد میکند .

لسان و مذهب افغانستان :

در افغانستان بیش از ۳۰۱ ، لسان رواج دارد که مهمترین آن ها پشتو ، دری ، بلوچی ، نورستانی ، پشه یی ، ازبکی و ترکمنی میباشد .

پشتو و دری لسان های رسمی کشور بوده و بیشتر مردم کشور بر آن تکلم میکنند .

دین مردم افغانستان اسلام و مذهب شان حنفی

میباشد و عده از اهل هندو « سک و هندو » نیز در آن زندگی میکنند .

تقسیمات ملکی افغانستان :

افغانستان به ۲۹۱، ولایات و ۲۱، ولسوالی کلان تقسیم گردیده بود که هر ولایت آن به ولسوالی ها، علا قدری ها و قریه جات تقسیم شده است .
ولایت آن توسط والی ، ولسوالی به واسطه ولسوال ، علا قدری به واسطه علا قدر تنظیم و اداره میشود .
افغانستان در سال ۱۳۴۲ هـ ، ش به ولایات ذیل تقسیم شده است .

اسم ولایت	اسم مرکز
۱- کابل	کابل
۲- پروان	چاریکار
۳- بغلان	بغلان
۴- کندز	کندز

اسم مرکز	اسم ولایت
تالقان	۵- تخار
ایبک	۶- سمنگان
مزار شریف	۷- بلخ
شبرغان	۸- جوزجان
فیض آباد	۹- بدخشان
جلال آباد	۱۰- ننگرهار
اسعد آباد	۱۱- کنړها
مهرلام	۱۲- لغمان
پل عالم	۱۳- لوگر
گردیز	۱۴- پکتیا
غزنی	۱۵- غزنی
نهرنج	۱۶- نیمروز
شرنه	۱۷- پکتیکا
قلات	۱۸- نل بل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل اول

جغرافیه

جغرافیه علم است که از احوال و معلومات زمین
بحث میکند .
زمین شناسی

زمین يك ستاره است که از خود نور و حرارت ندارد
مانند دیگر ستاره گان نور و حرارت را از آفتاب می گیرد
زمین دارای دو قسم حرکت بوده که یکی را وضعی و
دیگر آنرا انتقالی میگویند .

حرکت وضعی زمین :- زمین در ۲۴ ساعت يك مرتبه
به دور محور خود می چرخد که در نتیجه این حرکت، شب

بامیان	۱۹- بامیان
میدان	۲۰- وردگی
کندهار	۲۱- کندهار
فرله	۲۲- فرله
لشکرگاه	۲۳- هلمند
تیرینکوت	۲۴- ارزگان
قلعه نو	۲۵- بادغیس
چغچل	۲۶- غور
میمنه	۲۷- فاریاب
هرات	۲۸- هرات
محمود راقی	۲۹- کاپیسا

غنی خیل

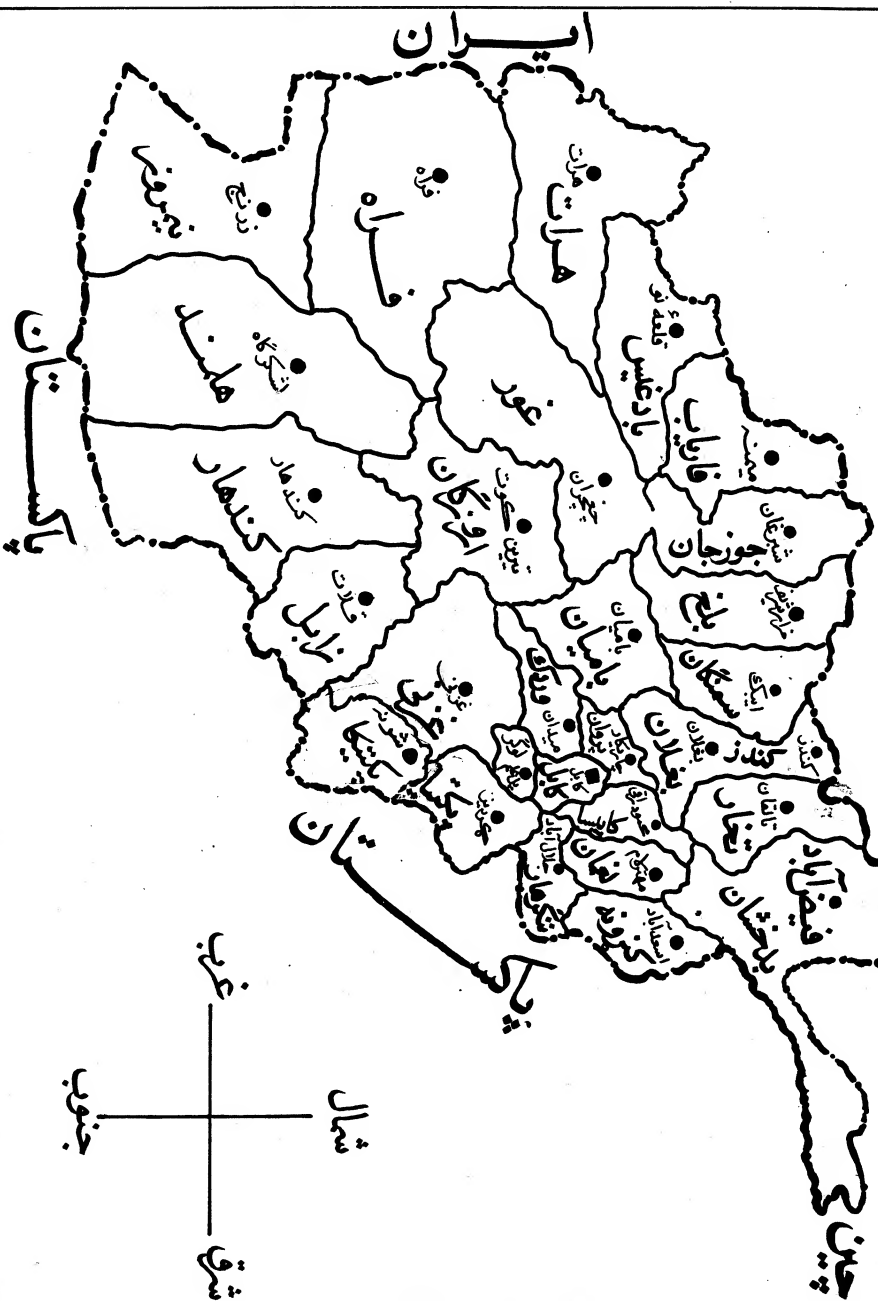
خوست

لوی ولسوالی شنوار

لوی ولسوالی خوست

پایتخت افغانستان شهر کابل بوده و واحد پول آن
افغانی میباشد.

تاجکستان ، ازبکستان ، ترکمنستان

افغانستان در سال ۱۳۴۲ هـ. ش از روی اداره و تنظیم به ۲۸، ولایات و ۲۱۶، ولسوالی و ۱۱۴، علاقه‌داری تقسیم گردیده است برای تنظیم و اداره ولایت والی و برای ولسوالی ولسوال و در علاقه‌داری علاقه‌دار تعیین گردید.

تمرین

- ۱- افغانستان در کدام براعظم واقع است ؟
- ۲- افغانستان نزدیک بحراست و یا از آن دور واقع است ؟
- ۳- حدود اربعه افغانستان را بگویید ؟
- ۴- در قسمت شمال شرق افغانستان کدام مملکت واقع است ؟
- ۵- مساحت و نفوس افغانستان چقدر است بگویید ؟
- ۶- پایتخت افغانستان کدام شهر و دیگر شهرهای مهم آن کدام اند ؟

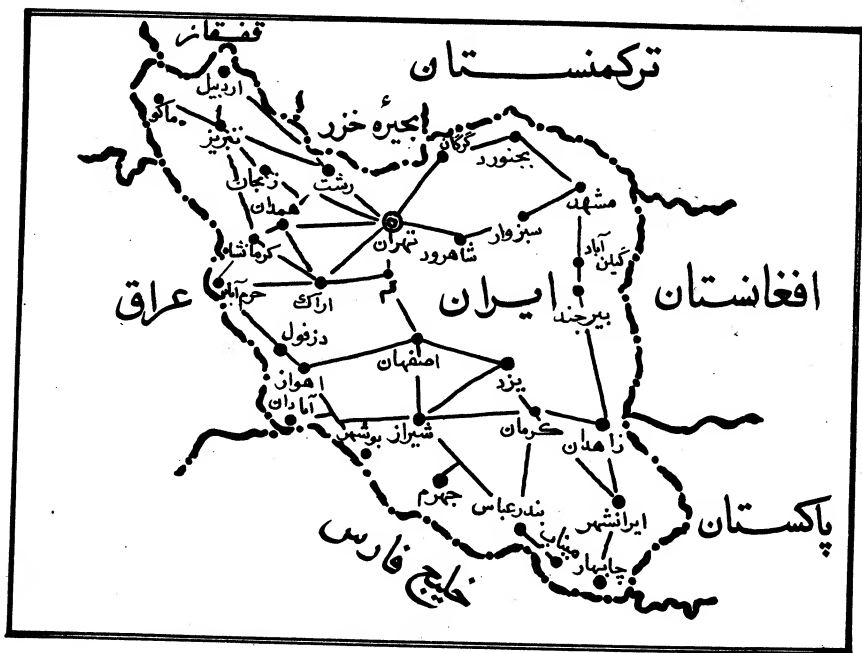
فصل چهارم

ایران

مملکت ایران در شرق میانه واقع می باشد که طرف شرق آن افغانستان و پاکستان طرف غرب آن عراق و ترکیه ، طرف شمال آن ترکمنستان و بحیرۂ کسین و طرف جنوب آن خلیج فارس واقع می باشد .

مساحت آن (۱۶۴۸۱۹۵) کیلومتر مربع بوده و نفوس آن به (۳۸۷۸۵۰۰۰) نفر میرسد . طرز حکومت آن جمهوری اسلامی است ، نژاد آن سفید و ۵۸٪ مردم آن در شهر سکونت دارند . لسان رسمی آن فارسی است دین مردم آن اسلام و مذهب شان شیعه و سنی است لسان های دیگری مانند ترک ، کردی ، لری ، بلوچی و عرب نیز در آن رواج دارد . پایتخت ایران شهر

تهران و شهرهای مهم آن مشهد ، اصفهان ، تبریز ،
 شیراز ، اهواز ، آبادان ، کرمانشاه ، قم ، رشت
 همدان و بوشهر اند . ایران در سال ۱۳۵۲ هـ ، ش
 از رژیم شاهی به جمهوری اسلامی تبدیل شد .
 واحد پول آن ریال ایرانی میباشد .

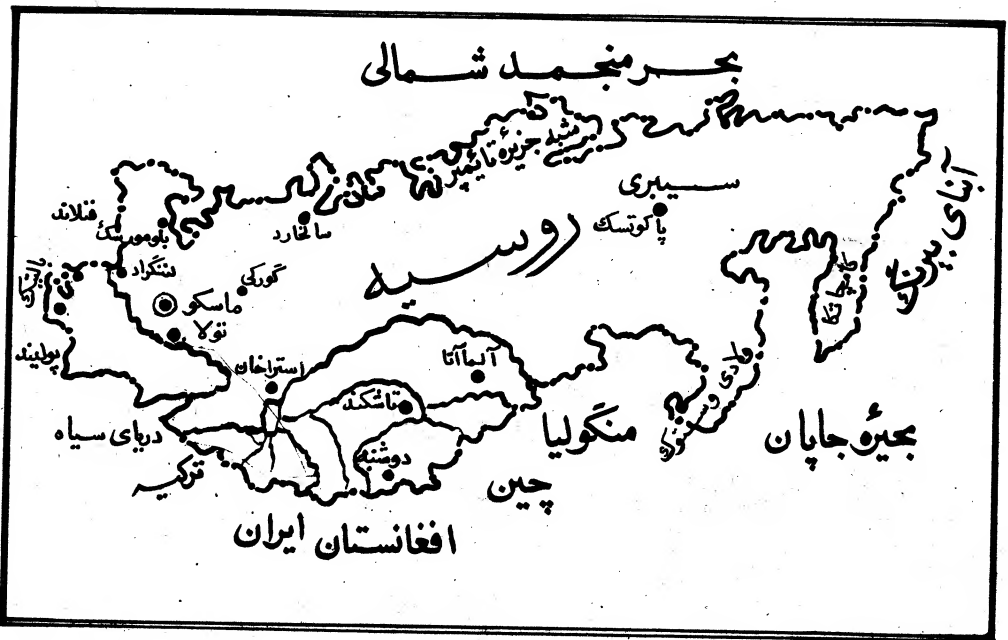
روسیه

روسیه از جمله وسیع ترین ممالک دنیا است. نفوس آن به (۱۴۸۹۰۰۰۰۰) میلیون نفر میرسد و مساحت آن (۱۷۰۷۵۴۰۰) کیلومتر مربع میباشد. نژاد مردم آن زرد و سفید میباشد.

حدود اربعه آن: طرف شمال روسیه بحر منجمد شمالی طرف جنوب آن منگولیا، چین، قزاقستان و ازبایجان و طرف شرق آن آبنا ی بیرنگ و بحیره جاپان و طرف غرب آن فنلیند و ممالک جدیداً آزاد شده چون استونیا، لاتویا، لیتوانیا، بیلوروسیه، اوکراین و دریا سیاه میباشد.

زبان رسمی آن روسی و پایتخت آن شهر مسکو بوده که تقریباً (۸) میلیون نفر نفوس دارد. روسیه در تشکیل اتحاد جماهیر شوروی حیثیت مرکزی داشت و بالای دیگر جمهوریت ها حکومت میراند. بعد از شکست روسها و کمونیزم در افغانستان، شوروی تجزیه شد و (۱۵) جمهوریت های دیگر از روسیه آزاد شدند که عبارت اند از: دراسیا، ازبکستان،

اذربایجان ، تاجکستان ، ترکمنستان ، قزغزیا ، قزاقستان ،
 ارمنستان و گرجستان . در اروپا : استونیا ، لاتویا ، لیتوانیا ،
 بیلوروسیه ، اوکراین و مولداویا .

پاکستان

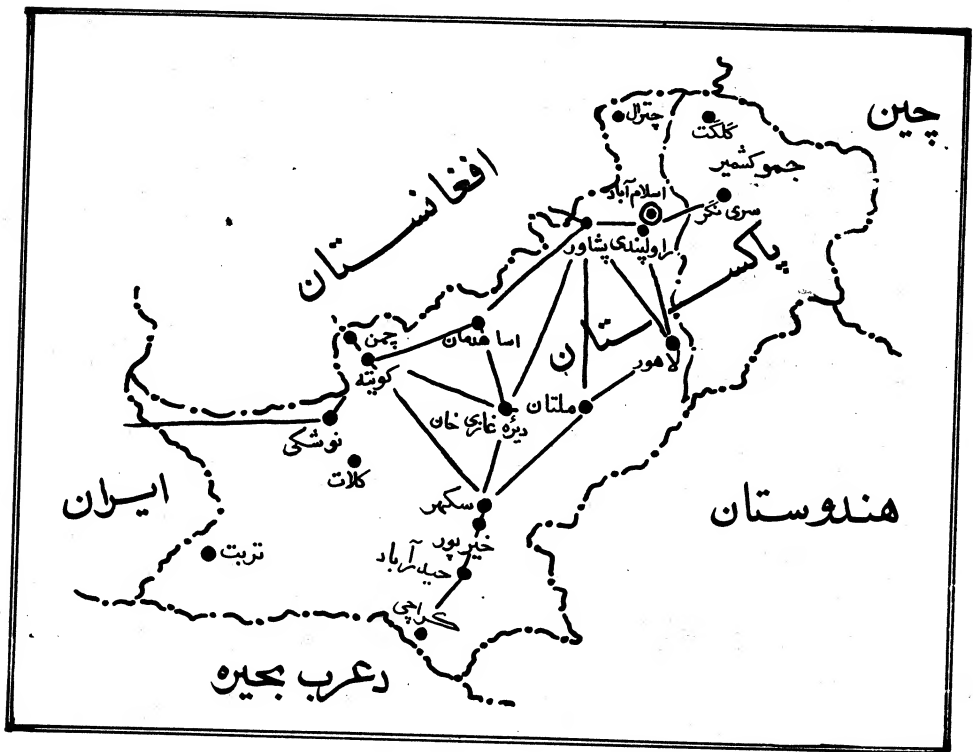
جمهوری اسلامی پاکستان در جنوب آسیا واقع می‌باشد که طرف شمال آن چین و افغانستان طرف شرق آن هندوستان طرف غرب آن افغانستان و ایران و طرف جنوب آن خلیج عمان و بحر هند واقع است .

مساحت پاکستان (۸۵۳۹۴۳) کیلومتر مربع و نفوس آن به (۷۹۸۴۰۰۰۰) نفر می‌رسد طرز حکومت آن جمهوری و پایتخت آن شهر اسلام آباد می‌باشد .

پاکستان در تقسیمات ملکی واداری به چهار ایالت - تقسیم شده است یعنی ایالت صوبه سرحد، ایالت سند، ایالت پنجاب و ایالت بلوچستان . ۹۷٪ مردم آن مسلمان می‌باشد زبان های رسمی آن اردو و انگلیسی است پشتو سندی، پنجابی، و بلوچی نیز در آن رواج دارد .

شهرهای مهم پاکستان کراچی، راولپندی، لاهور

پشاور، ملتان، کویتہ، گوجرانوالہ، حیدرآباد وغیرہ میباید
 سال آزادی پاکستان ۱۹۴۷ م بوده، پاکستان درزرراعت
 صنعت وامورتجارتی پیشرفت کرده است واحدپول آن
 روپیہ میباید.

هندوستان

هندوستان در جنوب شرق آسیا واقع می باشد طرف شمال آن چین طرف جنوب آن بحر هند و خلیج بنگال - طرف شرق آن برما و طرف غرب آن پاکستان واقع می باشد مساحت آن (۳۲۸۷۵۹) کیلومتر مربع و نفوس آن تقریباً به (۷۰۰) میلیون نفر می رسد.

طرز حکومت آن جمهوری است و ۲۱٪ مردم آن در شهر ها سکونت دارند. ثراد مردم آن سفید، نرهد و سیاه است. ۷۲٪ مردم هندوستان از ثراد هندو اریائی ۲۸٪ دراویدی و مغل می باشند از کل نفوس هندوستان ۱۱٪ مردم مسلمان اند، و ۳٪ مسیحی نیز دارد. پایتخت هندوستان شهر دهلی جدید می باشد و شهرهای مشهور آن بمبئی، کلکتہ، مدراس، حیدرآباد، احمدآباد - کانپور، پونا، لکنهو، و بنگالور می باشند. زبان رسمی

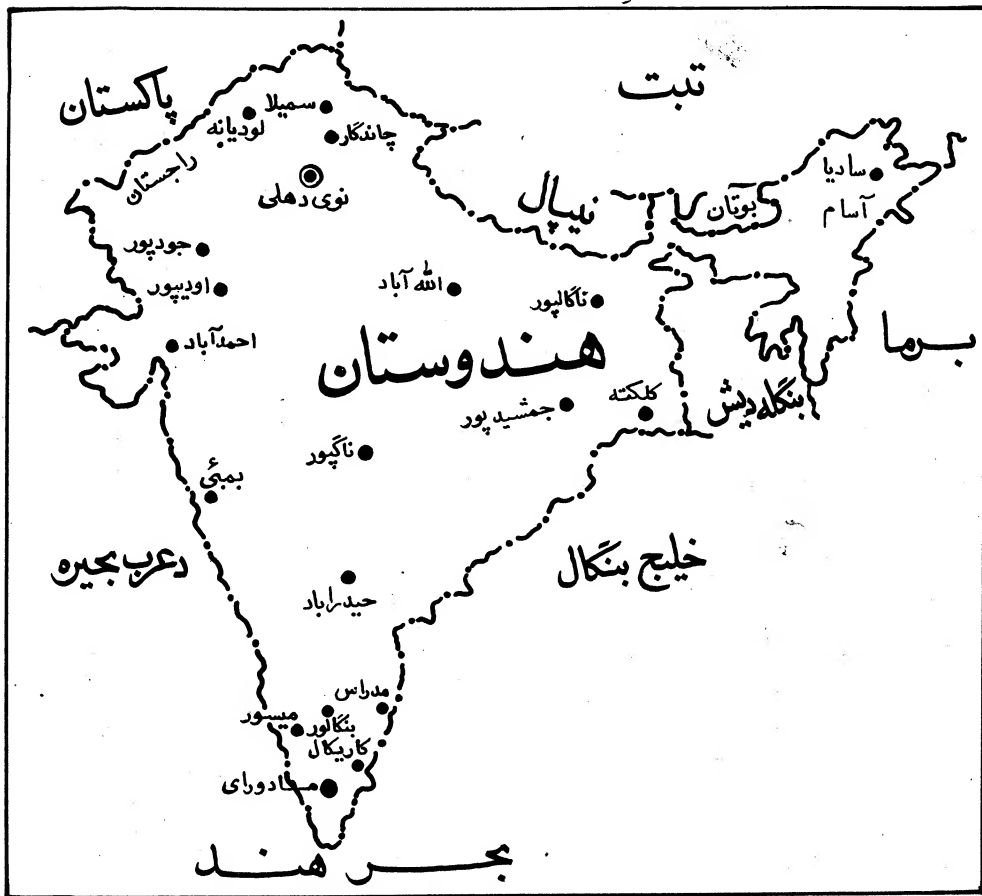
و روز پیدا میشود. این حرکت کره زمین را حرکت وضعی میگویند.

حرکت انتقالی زمین :- کره زمین در سال یک مرتبه بدور آفتاب میچرخد که ازین حرکت دورانی زمین چهار فصل یعنی بهار ، تابستان ، خزان و زمستان پیدا میشود. این حرکت زمین بنام حرکت انتقالی یاد میشود یک سال شمسی ۳۶۵ روز و شش ساعت میباشد.

تقسیمات آب و خشک‌زمین

اگر به کره زمین خوب نگاه نمایم دیده میشود که از ۱۰ حصه کره زمین ۷۰، حصه آب و ۳۰، حصه آن خشکه را تشکیل میدهد.

آب های کره زمین بر پنج حصه تقسیم شده است که هر حصه آن را بحر میگویند. مانند : ۱- بحر

چین

چین پرفوس ترین مملکت دنیا است که در شرق
اسیا موقعیت دارد . به طرف شمال آن مغلستان و روسیه
طرف جنوب آن لایوس ، برما و هندوستان ، طرف
شرق آن بحرالکاهل و به طرف غرب آن روسیه شوروی
و قسمتی از هند و افغانستان قرار دارد .

مساحت چین ، ۹۵۶۰۷۷۹۰ کیلومتر مربع و نفوس
آن (۹۴۵۰۲۰۰۰۰) نفر است . مردم آن در شهرها سکونت
دارند . نژاد مردم نرزد ، مذهب شان کنفوسی ، بودا
تائیوزم و ۵٪ آن ها مسلمان اند ، زبان رسمی مردم چینی
است ، و مرکز چین شهر پکنگ میباشد .

دیگر شهرهای مهم چین عبارت از شانگهای ، تین تسین ،
کانتون ، شیانگ ، ووهان ، چونگچنگ ، هاربین ، نانکن ،
لوتا ، سیان ، تسنگ تایو ، جتگو و غیره میباشد . واحد

تمرین

- ۱- چهار طرف جمهوری اسلامی پاکستان را بگوئید ؟
- ۲- پاکستان چه وقت از بریتانیه آزادی گرفته است ؟
- ۳- ایالات پاکستان کدام و مراکز آن ها چه نام دارد ؟
- ۴- چهار طرف هندوستان را بگوئید ؟
- ۵- شهرهای مهم هندوستان را نام بگیرید ؟
- ۶- پایتخت جمهوری اسلامی ایران چه نام دارد ؟
- ۷- نظام سلطنتی ایران در کدام تاریخ به جمهوری اسلامی تبدیل شد ؟
- ۸- بعد از تجزیه اتحاد شوروی کدام ممالک در برابر اعظم آسیا به وجود آمدند ؟

فلپائین

فلپائین در جنوب شرق آسیا واقع است در بین -
چین جنوبی و بحرالکاهل موقعیت دارد فلپائین از
یک تعداد جزایر تشکیل شده است که تعداد آن
ها به ۷۱۰۷ جزیره میرسد ، جزایر بزرگ آن لوانرون
و مینداناو میباشد .

مساحت آن (۳۰۰۰۰۰) کیلومتر مربع و نفوس آن به
(۴۷۷۲۰۰۰۰) نفر میرسد . طرز حکومت آن جمهوری
است و ۳۴ مردم آن در شهرها سکونت دارند . نژاد
مردم آن نژاد است و عده کمی سیاپوست ها نیز دارد
مذهب مردم آن کاتولیک و پروتستان میباشد ۷۲ مردم
آن مسلمان است زبان های رسمی فلپائین تاگالوک ،
اسپانوی و انگلیسی است پایتخت فلپائین شهرمانیلا
است و دیگر شهرهای آن کوئزون ، داوائو ، سبو

و با کولود اند . واحد پول آن پزو فلیائینی میباشد .

جاپان

جاپان در شرق آسیا از یک تعداد جزایر تشکیل شده است که تعداد آن ها به ۳۰۰۰ جزیره میرسد و جزایر مهم آن هانشو ، هوکایدو ، وکیوشو میباشد . مساحت آن ۳۷۳۳۱۳ کیلومتر مربع و نفوس آن به ۱۱۶۱۲۰۰۰۰ نفر میرسد ۷۶٪ مردم جاپان در شهرها سکونت دارد . نژاد مردم آن زرد و مذهب آن ها بودائی و شنتو میباشد و یکتعداد آن ها مسلمان اند . طرز حکومت آن - امپراتوری شاهمی بوده زبان رسمی مردم جاپانی و پایتخت مملکت شهر توکیواست .

شهرهای مهم آن اوسا کا ، یوکوهاما ، کوبی کیوتو ، ساپورو ، هیروشیما ، ناگاساکی ، ناگویا و غیره بوده و واحد پول آن ین جاپانی میباشد .

دریای جاپان

تایلند

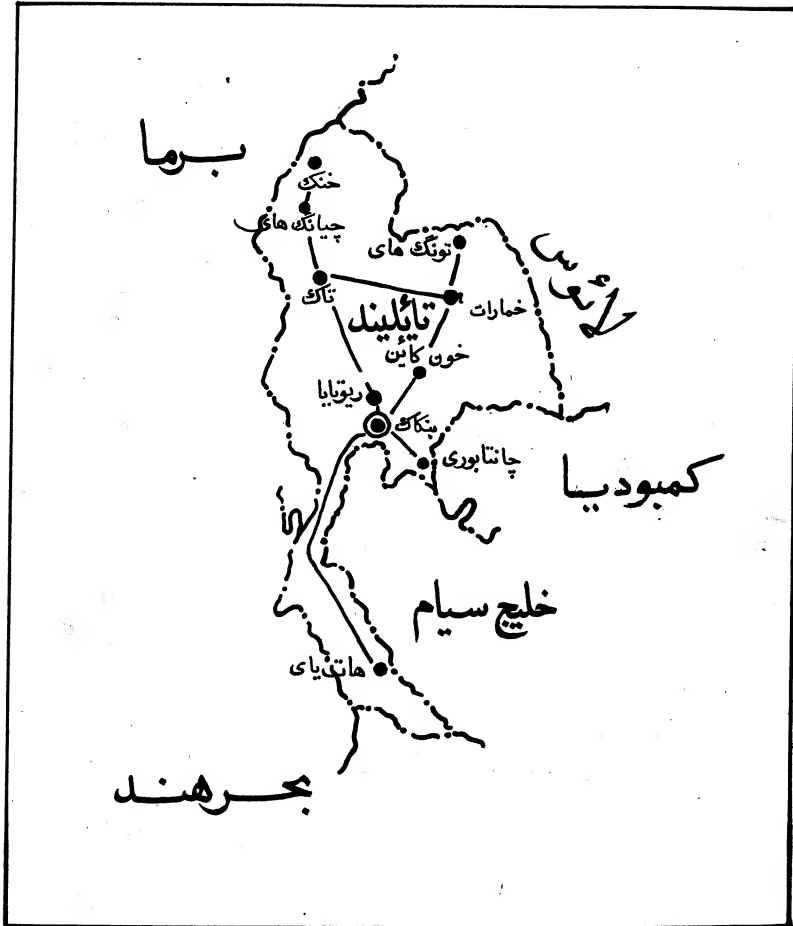
تایلند در جنوب شرق آسیا در جزیره نمای هندوچین واقع است طرف شمال آن لایوس و چین طرف جنوب آن کمپوشیا طرف شرق آن ویتنام و لایوس و طرف غرب آن برما واقع است .

مساحت آن (۵۱۴۰۰۰) کیلومتر مربع و نفوس آن (۲۶۱۴۰۰۰۰) نفر میباشد .

طرز حکومت آن شاهی مشروطه بوده ۱۴٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند .

نژاد مردم آن نرود و پیرو مذهب بودایی میباشد .
۴٪ مردم آن مسلمان هستند زبان رسمی مردم تایلندی و پایتخت آن شهر بنکاک است .

دیگر شهرهای مهم آن چیانگ ، ناخن ، راجاسما و غیره میباشد و احد پول آن بات تایلندی است .

منجمد شمالی ۲- بحر منجمد جنوبی ۳- بحر لکا هل

۴- بحر (اقیانوس) اطلس ۵- بھرھند .

ھچنان خشک کړه زمین برشش حصہ تقسیم شدہ
است کہ ہر حصہ آنرا براعظم میگویند مانند :

۱- براعظم اسیا ۴- براعظم امریکا

۲- براعظم اروپا ۵- براعظم استرالیا

۳- براعظم افریقا ۶- براعظم انترکٹیکا

اندونیزیا

اندونیزیا از جزایری تشکیل شده است که در قسمت جنوب شرق آسیا واقع میباشد .

و از طرف شمال تا استرالیا میرسد . جزایر مهم و مشهور آن عبارت اند از بوانیو ، سلبس ، سوماترا و جاوا .

مساحت آن (۲۰۴۲۰۲۴) کیلومتر مربع و نفوس آن (۱۴۸۴۷۰۰۰۰) نفر میرسد .

طرز حکومت اندونیزیا جمهوری است و ثراد مردم آن - نررد و سیاه میباشد .

۹۰٪ مردم آن مسلمان و متباقی آن مسیحی میباشند .

زبان مردم آن مالایی و اندونیزیائی است پایتخت مملکت شهر جاگارتا است . شهرهای مهم آن سمارانگ ، پالمبانگ ، سورابایا ، باندونگ ، ومدان میباشد و واحد پول آن روپیه اندونیزیا است .

تمرین

- ۱- جزایر مهم جاپان کدام اند ؟
- ۲- چند درصد مردم تایلند مسلمان هستند ؟
- ۳- پایتخت اندونیزیا کدام شهر است و جزایر بزرگ آن را نام ببرید ؟

۴۳ نیپال

نیپال در آسیای مرکزی و در سلسله کوه های همالیه واقع است .

طرف شمال آن چین و تبت ، طرف جنوب آن هندوستان طرف شرق آن بنگله دیش و بوتان و طرف غرب آن هندوستان واقع میباشد .

مساحت آن (۱۴۰۷۹۷) کیلومتر مربع و نفوس آن (۱۳۷۱۰۰۰۰) نفر است . نژاد مردم آن نرود است و نژادهای هندی و تبتی نیز دارد . ۹۰٪ مردم آن پیرو مذهب هندوئیسم و ۱٪ آن مسلمان و باقیمانده مسیحی و غیره میباشد .

زبان رسمی مردم نیپالی و پایتخت مملکت شهر کتمندو بوده و دیگر شهرهای آن لالیت پور - پیراتانگار و غیره میباشد سال آزادی نیپال ۱۹۵۱م

میلادی بوده و واحد پول آن روپیہ نیپالی می باشد.

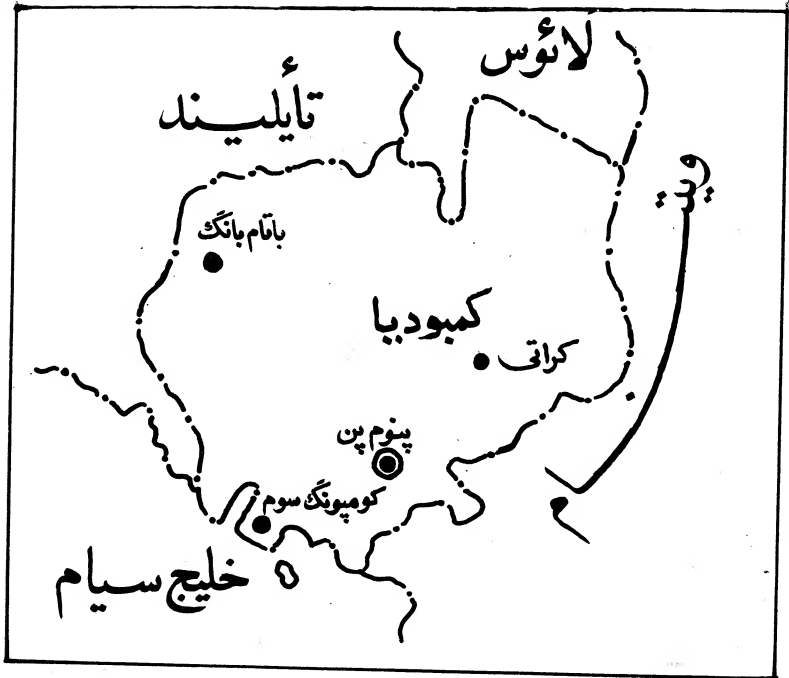
کمبودیا

کمبودیا یا کمبوجیا در قسمت جنوب شرق آسیا واقع است .
طرف شمال آن لائوس و تایلند در جنوب آن
ویتنام و خلیج سیام طرف شرق آن ویتنام
و طرف غرب آن تایلند واقع است .

مساحت آن ۱۸۱۰۳۵ کیلومتر مربع و نفوس آن ۸۷۲۰۰۰۰
نفر است . طرز حکومت کمبودیا جمهوری دموکراتیک است
و نژاد مردم آن نره می باشد .

اقوام آن ۹۰٪ خمر - ۶٪ ویتنامی و ۴٪

چینائی می باشند و واحد پول آن ریئل است .
پایتخت مملکت شهر پنوم پن بوده و شهرهای مهم
آن باتام بانگ ، کامپونگ سوم و غیره می باشند سال
آزادی آن ۱۹۵۳ میلادی بوده ، مگر در آخر (۱۹۷۸) ،
ویتنامی آنرا اشغال نمود که تا اکنون با مقاومت شدید

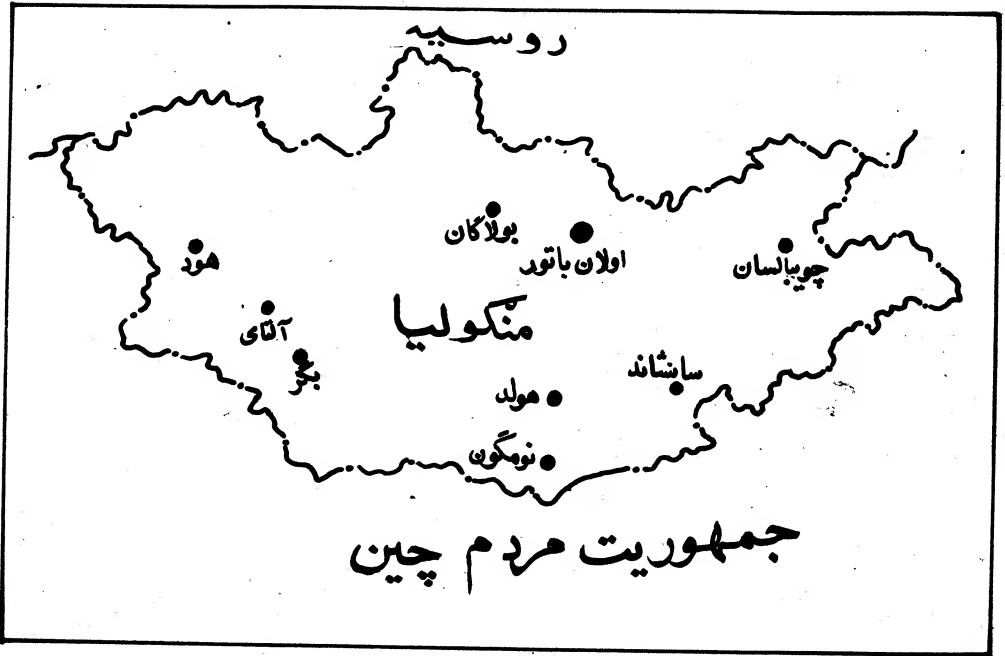

تمین

- ۱- نیپال کجا واقع و حدود اربعه آن را بگوئید ؟
- ۲- طرز حکومت کامبوج چگونه است ؟
- ۳- اقوام کامبوج کدام اند ، اندازه فیصدی و نام های شان را بگوئید ؟

منگولیا

منگولیا در شرق آسیای مرکزی واقع است .
 طرف شمال آن روسیه و طرف جنوب ، شرق و غرب آن
 جمهوریّت مردم چین واقع میباشد .
 مساحت آن (۱۵۶۵۰۰۰) کیلومتر مربع و نفوس آن (۱۶۲۰۰۰۰۰) نفر
 میباشد .
 ۴۸٪ مردم آن در شهر ها زندگی دارند . نژاد مردم
 نبرد مغولی بوده و عموماً از دین بودائی پیروی میکنند
 زبان رسمی شان منگولیائی بوده و پایتخت آن شهر
 اولان باتور میباشد . شهرهای مشهور آن داسرهان ،
 چویبالسان ، بولاکان و غیره میباشد .
 سال آزادی منگولیا ۱۹۲۴ میلادی است و واحد
 پول آن توگریک میباشد .

کوریای شمالی

کوریای شمالی در شرق آسیا واقع بوده که طرف شمال آن روسیه و چین و طرف جنوب آن کوریای جنوبی و غرب آن با چین و شرق آن با بحیرۂ جاپان پیوسته میباشد.

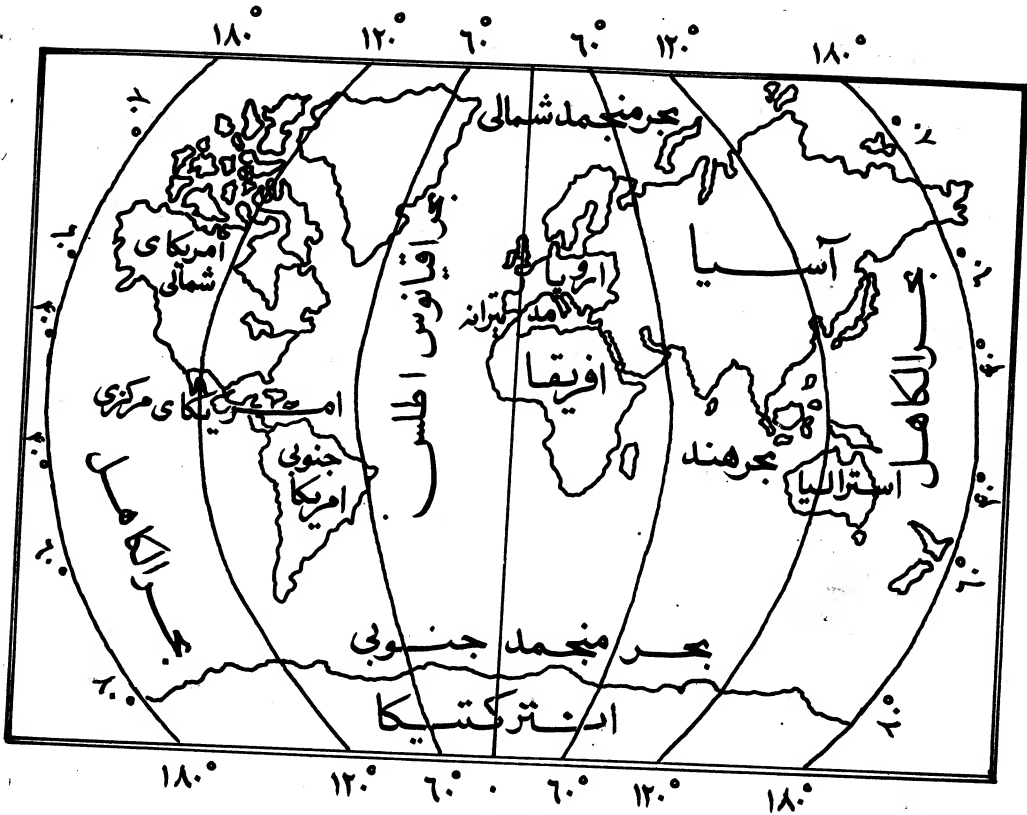
مساحت آن (۱۲۰۵۳۸) کیلومتر مربع و نفوس آن به ۱۲۴۹۰۰۰۰ نفر میرسد.

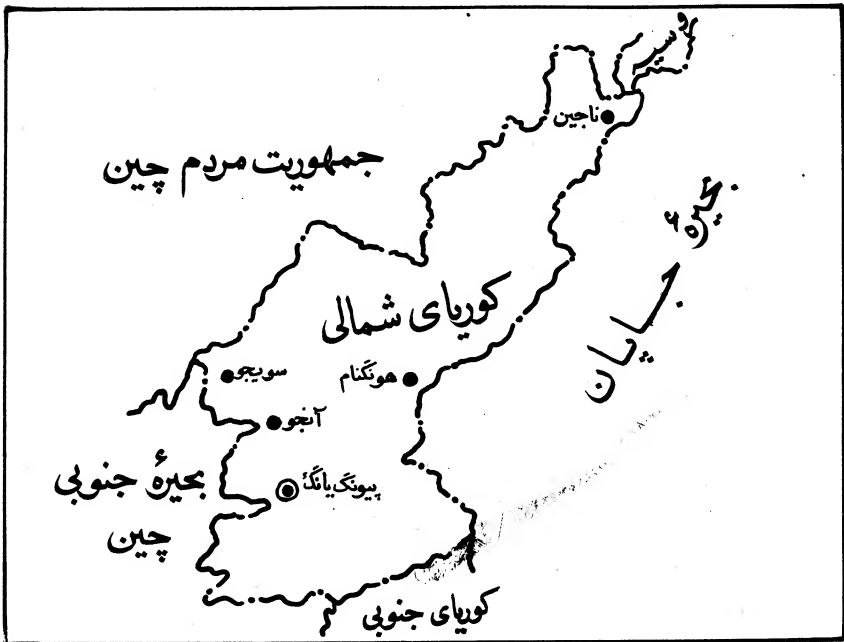
طرز حکومت کوریای شمالی جمهوری دموکراتیک بوده و ۵۵٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند. نژاد مردم آن نژد و پیروان دین بودایی میباشد.

پایتخت مملکت شهر پیونگ پانگ بوده و شهرهای مهم آن هونگنام، چونگچین، سوئجو، وانسان میباشد.

سال آزادی آن ۱۹۴۸ میلادی بوده و تا حال در ملل متحد عضویت ندارد و احد پول آن وون کوریای شمالی است.

نقشه دنیا

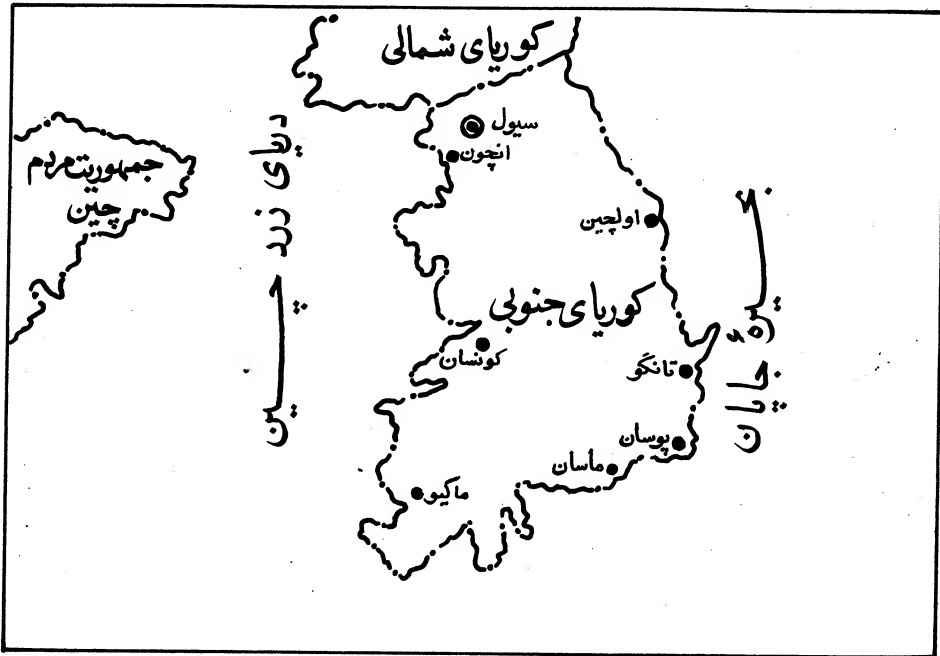
کوریای جنوبی

کوریای جنوبی در شرق آسیا در جنوب جزیره نمای
کریا واقع است .

طرف شمال آن کوریای شمالی طرف جنوب آن بحیره
جاپان طرف غرب آن چین و طرف شرق آن نیز بحیره -
جاپان واقع میباشد .

مساحت آن (۹۸۴۸۴۱) کیلومتر مربع و نفوس آن به (۳۷۶۰۰۰۰۰)
نفر میرسد . طرز حکومت آن جمهوری بوده و ۴۹٪
مردم آن در شهرها سکونت دارند .

نژاد مردم زرد و پیروان دین بودائی میباشد نژاد
رسمی مردم کوریائی و پایتخت مملکت شهر سیول بوده
و شهرهای مهم آن پوسان ، تانگو ، انجون و غیره
میباشند واحد پول آن وون کوریای جنوبی میباشد .

ویتنام

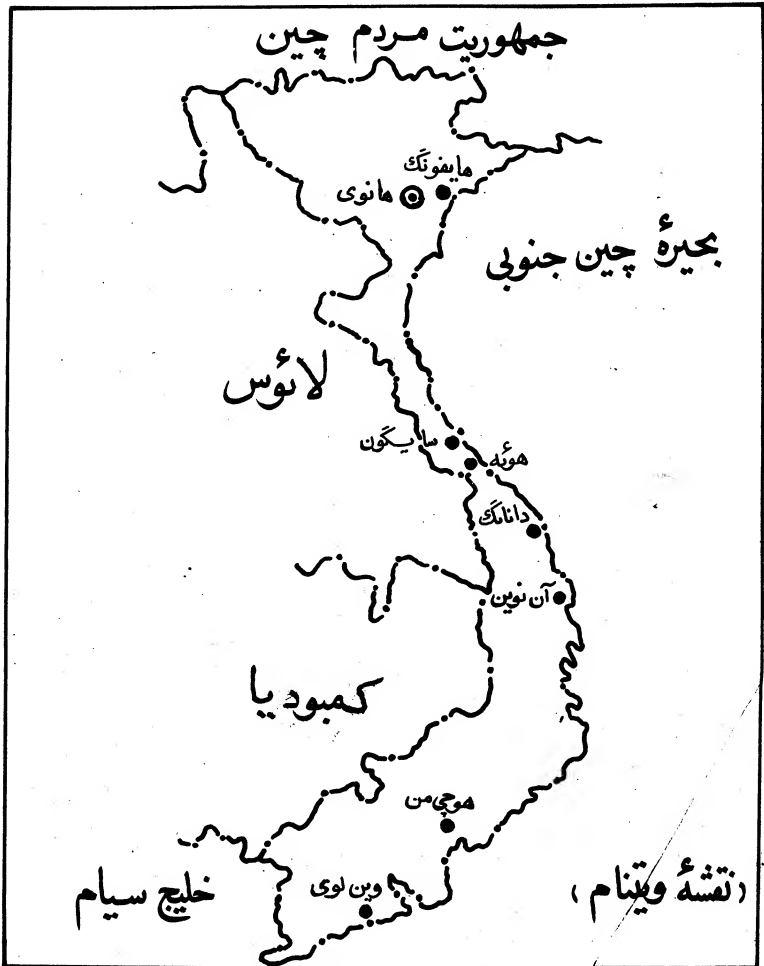
ویتنام در جنوب شرق بر اعظم اسیا واقع است .
 طرف شمال آن جمهوریت مردم چین طرف جنوب و
 شرق آن بحیره چین و طرف غرب آن لائوس و کمبودیا
 «کمبوجیا» واقع میباشد .

مساحت آن (۳۳۲۵۵۶) کیلومتر مربع و نفوس آن
 (۵۲۷۴۱۷۶۶) نفر میباشد .

طرز حکومت ویتنام جمهوری سوسیالیستی بوده و ۲۰٪
 مردم آن در شهرها سکونت دارند .

نژاد مردم زرد ویتنامی بوده و ۹۵٪ مردم آن
 مذهب بودائی دارند و ۵٪ آن مسیحی میباشند
 زبان رسمی مردم ویتنامی است و پایتخت آن
 شهر هانوی است دیگر شهرهای مشهور آن شهرهای
 هوچی من ، سایگون ، دانا نک ، هایونگ ، و تاترانگ
 میباشد ویتنام در سال ۱۹۴۹ به دو حصه تقسیم شد که یکی

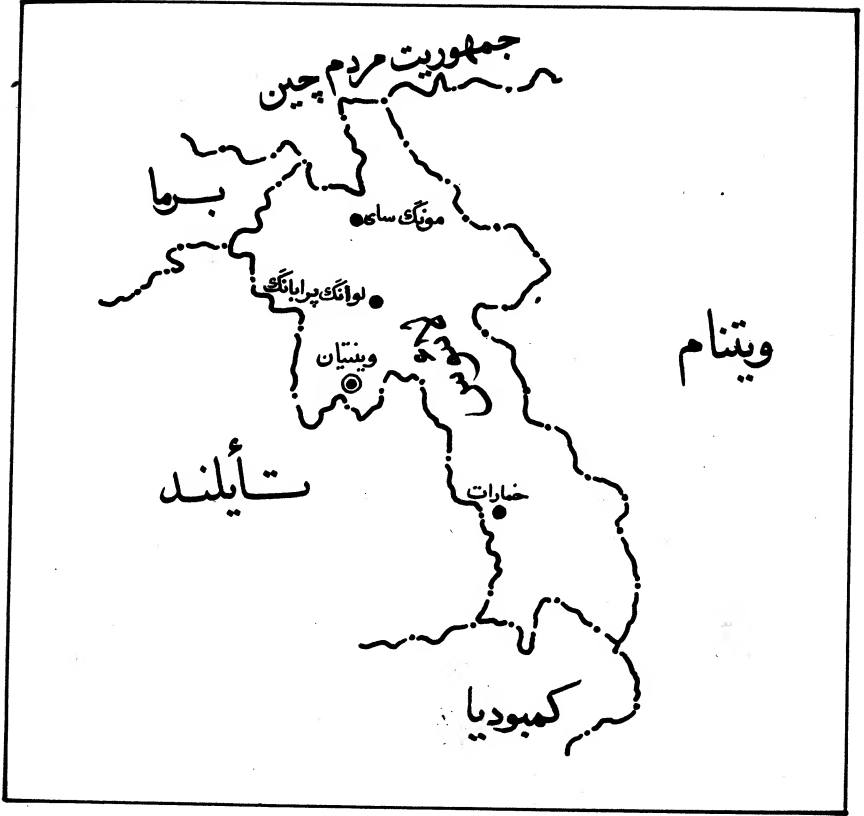
ویتنام شمالی و دیگر آن ویتنام جنوبی شد اما در سال -
 ۱۹۷۶ میلادی دوباره به شکل یک ویتنام واحد یکجا شد
 ویتنام در سال ۱۹۷۷ میلادی در ملل متحد شامل گردید و
 واحد پول آن دونگ می باشد .

لاؤوس

لاؤوس در جنوب اسيا واقع است كه طرف شمال آن ويتنام و چين واقع مي باشد . طرف جنوب آن كمبوديا، طرف شرق آن ويتنام و طرف غرب آن تايلند واقع است . مساحت آن ۲۳۶۸۰۰۰ كيلومتر مربع و نفوس آن به ۳۶۳۰۰۰۰ نفر ميرسد .

طرز حكومت آن جمهوري دموكراتيک است ۱۵٪ مردم آن در شهرها زندگي مي كنند . نژاد آن زرد و ۹۰٪ مردم آن بودايي بوده و ۱۰٪ آن بت پرست مي باشد . زبان رسمي مردم لائوس لائوسي و پايتخت آن شهروين تيان مي باشد شهر مهم ديگر آن لوانگ پرابانگ است . سال آزادي لائوس ۱۹۵۴ ميلادي بوده و واحد پول آن كيب مي باشد .

تمینات

- ۱- فلپاین در کدام قسمت اسیا واقع است ؟
- ۲- جزایر کلان فلپاین کدام اند ؟
- ۳- شهرهای مهم جاپان و پایتخت آن چه نام دارد ؟
- ۴- چهار طرف تایلند را بگوئید ؟
- ۵- جزایر مهم اندونیزیا کدام اند ؟
- ۶- چهار طرف نیپال را گفته ، پایتخت و شهرهای مهم آن را توضیح نمایند ؟
- ۷- طرز حکومت کمبودیا چگونه است ، سال آزادی آن کدام و واحد پول آن چیست ؟
- ۸- منگولیا در کجا واقع و چهار طرف آنرا بگوئید ؟
- ۹- شهرهای مهم کوریای شمالی کدام اند ؟
- ۱۰- مساحت و نفوس کوریای جنوبی را معلومات بدهید ؟
- ۱۱- طرز حکومت ویتنام چگونه است و شهرهای مهم آن کدام اند ؟
- ۱۲- چهار طرف لائوس را بگوئید و پایتخت آن چه نام دارد ؟

مالیزیا

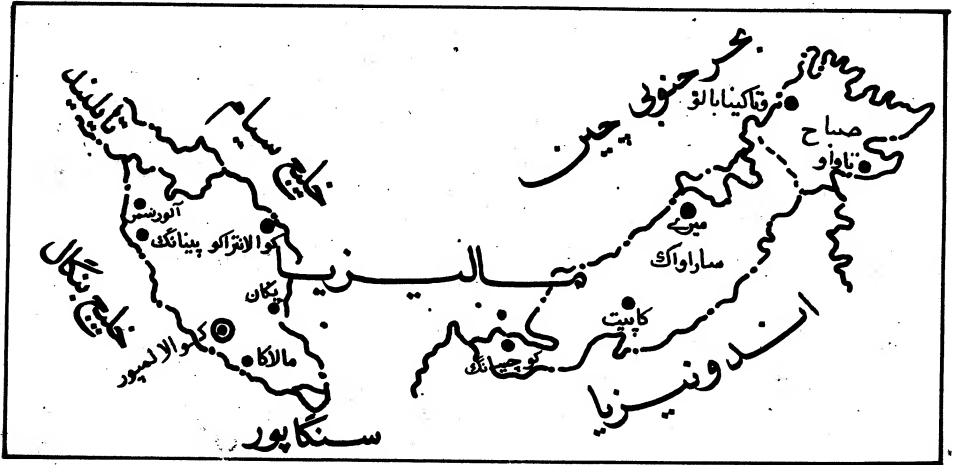
مالیزیا در قسمت جنوب شرق آسیا واقع است و شکل جزیره نما دارد . قسمت شمالی آن به تأیلند پیوسته میباشد طرف غرب و جنوب آن خلیج بنگال و طرف شرق آن بحیرۂ چین واقع است .

مساحت آن ۳۲۹۷۴۹ کیلومتر مربع و نفوس آن به ۱۳۵۰۰۰۰ نفر میرسد .

طرز حکومت آن شاهی مشروطه ، و تقسیمات ملکی آن فدرالی میباشد . پادشاه آن از طرف پادشاهان سیزده ولایات انتخاب شده و دوره پادشاهی آن پنج سال - میباشد .

نژاد مالیزیا زرد مالیزیائی بوده و اکثر مردم آن مسلمان میباشند . وادیان بودایی ، مسیحی و بت - پرستی نیز دارند . زبان رسمی مردم مالایی بوده

و پایتخت آن شهر کووالامپور میباشد . شهرهای
مهم دیگر آن پنیانگ ، ریپو ، مالاکا و غیره است تاریخ
آزادی آن سال ۱۹۵۲ میلادی است و واحد پول مالیزیا
رنجیت میباشد .

بر روی زمین علاوه بر ابحار چندین بحیره نیز وجود دارد
که آب زیاد دارند مانند :

بحیره کابین	بحیره شمالی
بحیره مدیترانه	بحیره سیاه
بحیره بالتیک	بحیره کسپین
بحیره ادریاتیک	بحیره مانش

زمین

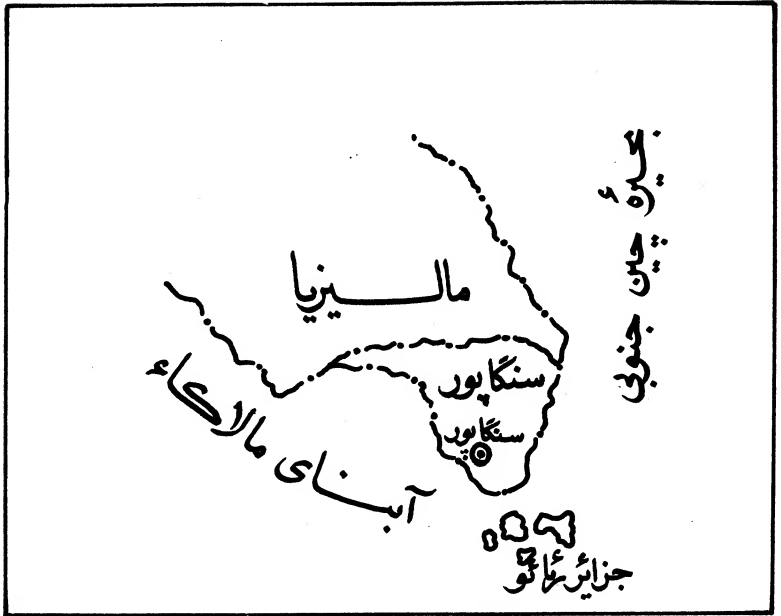
- ۱- شب و روز از کدام حرکت کره زمین پیدا میشود ؟
- ۲- یک سال چند فصل است نام های آن را بگوئید ؟
- ۳- زمین کدام حرکت خود را بدور آفتاب انجام میدهد ؟
- ۴- زمین روشنی و حرارت خود را از چه می گیرد ؟
- ۵- یک سال شمسی چند روز و چند ساعت میباشد ؟

تصور :- معلم صاحب راجع به فرق بین سیارات و ثوابت به شاگردان خود
معلومات بدهد . و نام های (۹)، سیارات مشهور را به شاگردان یاد بدهد .

سنگاپور

سنگاپور مملکت کوچکی است که در قسمت جنوب شرق آسیا واقع است . سنگاپور با جزیره نمای ملایا پیوسته میباشد .

مساحت آن ۵۸۱۰ کیلومتر مربع و نفوس آن به ۲۳۶۰۰۰۰ نفر میرسد . طرز حکومت آن جمهوری بوده و اکثر مردم آن از نژاد نرند میباشد و تعداد کمی از مردم نژاد سیاه و سفید دارند مردم سنگاپور پیرو مذهب بودائی ، کنفوسی ، اسلام و مسیحیت هستند . پایتخت مملکت شهر سنگاپور میباشد و سال آزادی آن ۱۹۶۳ میلادی بوده و واحد پول آن دلار سنگاپوری است .

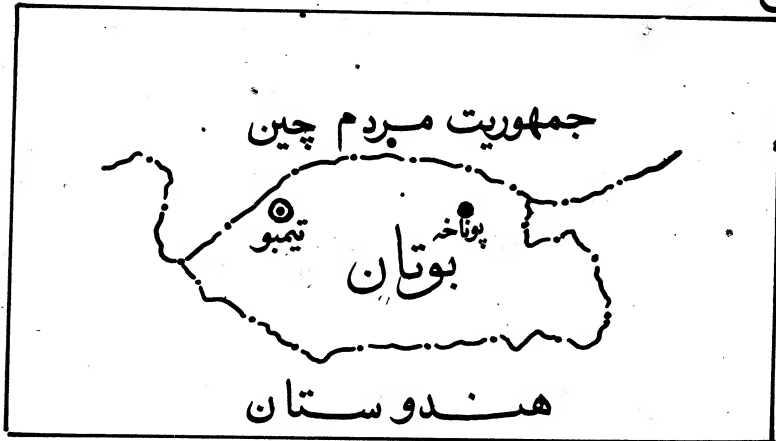

بوتان

بوتان در قسمت جنوب شرق آسیا واقع است و یک مملکت کوچک میباشد .

طرف شمال و غرب آن جمهوریت مردم چین و طرف جنوب و شرق آن هندوستان واقع است . مساحت آن

۴۷... کیلومتر مربع ونفوس آن ۱۲۳۲۰۰۰ نفر میباشد.
 طرز حکومت آن مشروطه شاهى بوده نژاد آن نررد -
 تبتى است . ۷۵٪ مردم آن بودايى مذهب و ۲۵٪
 مردم آن پپرو مذهب هندوئيزم ميباشند .
 زبان رسمى مردم جونگکا است كه قسمتى از زبان
 تبتى ميباشد پايتخت مملكت شهر تيمبواست و ديگر شهر
 مهم آن پوناخه است . سال آزادى آن ۱۹۴۹ ميلادى بوده
 و واحد پول آن نگو لtrum است و رپيه هندى نيز د رآن
 راج دارد .

تذکر : معلم صاحب محترم اصطلاح شاهى مشروطه را به شاگردان خود مفصلاً تشریح
 نمايد ، تا شاگردان از قوائى سه گانه نيز اطلاع يابند .

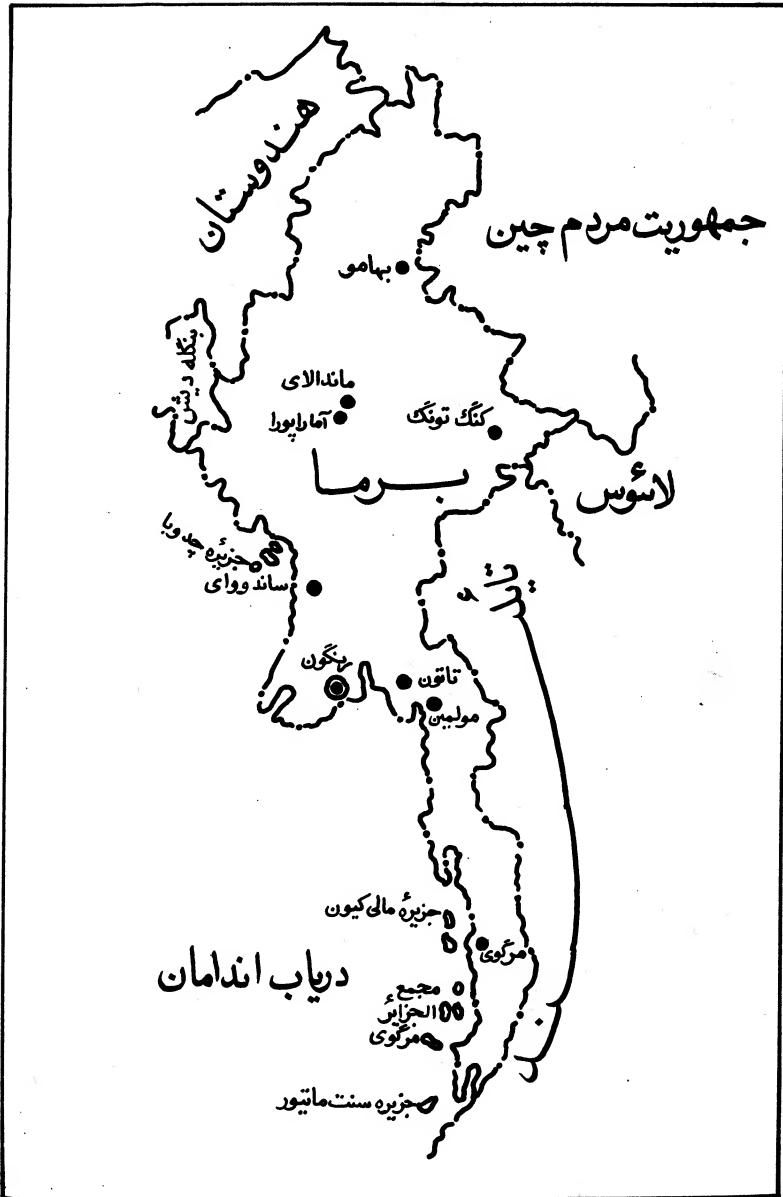
برما

برما در قسمت جنوب شرق آسیا واقع است .
طرف شمال آن جمهوریت مردم چین طرف جنوب آن
خلیج بنگال و مالینیا طرف شرق آن تایلند و طرف غرب
آن هندوستان واقع است .

مساحت آن ۶۷۶۵۵۲ کیلومتر مربع و نفوس آن ۳۲۹۱۰۰۰۰
نفر می باشد . طرز حکومت آن جمهوری سوسیالیستی بوده
و ۲۵ درصد مردم آن در شهرها سکونت دارند .

برنج از محصولات مهم برما بشمار میرود . نژاد مردم
آن زرد چینیائی و هندی است و ۸۵ درصد مردم آن
پیرو مذهب بودائی می باشند و متبای آن مسلمان ، هندو
و مسیحی اند . زبان رسمی مردم برمائی است . و پایتخت
مملکت شهر رنگون است و شهرهای مهم آن ماندالای
و مولمین می باشد تاریخ آزادی آن ۱۹۴۸ میلادی بوده

و واحد پول آن کیات میباشد .

سريلانكا «سيلون»

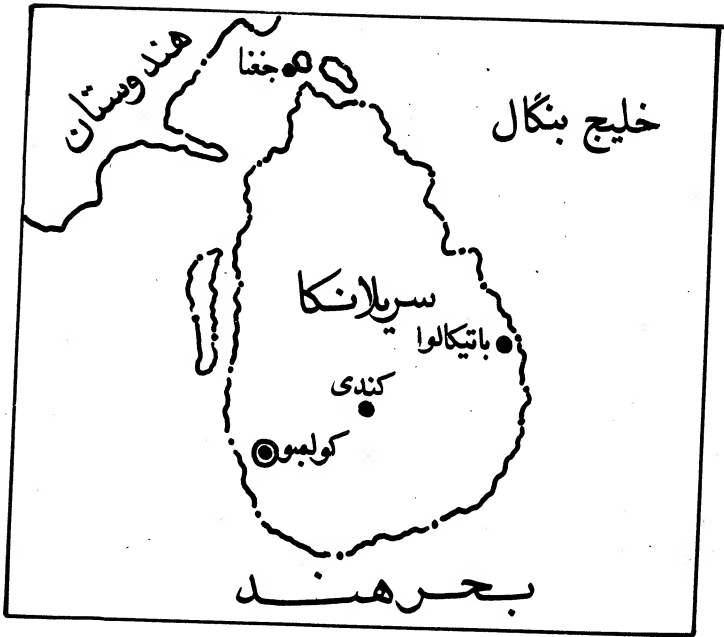
مملكت سري لانكا از يك جزيره كلان و چند جزيره كوچك تشكيل يافته كه در قسمت جنوب شرق هندوستان در بجهند واقع است .

مساحت آن ۶۵۶۱۰ كيلومتر مربع و نفوس آن (۱۴۶۱۰۰۰۰) نفر ميباشد . طرز حكومت آن جمهوري دموكراتيك بوده و ۲۴٪ مردم آن در شهرها زندگي ميكنند .

نژاد مردم سري لانكا زرد و سفيد ميباشد ۶۷٪ مردم آن بودائي ۱۷٪ آن پيرو هندوئيزم ۸٪ مسلمان و ۸٪ آن مسيحي ميباشند .

زبان رسمي مردم سنهالا و پاي تخت سري لانكا شهر كولمبو ميباشد .

سال آزادي آن ۱۹۴۸ ميلادي و واحد پول آن روپيه سري لانكايي است .

تمرین

- ۱- چهار طرف مالیزیا را بگوئید ؟
- ۲- نفوس و مساحت سنگاپور چقدر و پایتخت آن چه نام دارد ؟
- ۳- بوتان در کجا واقع است طرز حکومت و مذهب آن چگونه است ؟

- ۴- چهار طرف مملکت برها را گفته ، پایتخت آن چه نام دارد ، و محصولات مهم زراعتی آن چیست ؟
- ۵- مردم سریلانکا از کدام نژاد اند ، و پیرو کدام مذاهب میباشند ؟

بنگله دیش

بنگله دیش در سواحل خلیج بنگال واقع است که با هندوستان سرحد طولانی دارد و در قسمت جنوب شرق با مملکت برها هم سرحد میباشند .

مساحت آن ۱۴۳۹۹۸۱ کیلومتر مربع و نفوس آن به (۸۵۶۵۰۰۰۰) نفر میرسد نژاد مردم آن سفید و زرد میباشند طرز حکومت آن جمهوری است و ۹٪ مردم آن در شهر ها سکونت دارند . ۸۵٪ مردم آن مسلمان ۱۴٪ آن هندو و ۱٪ آن بودائی و مسیحی میباشند . پایتخت آن شهر

داکا است و دیگر شہرهای مهم آن چیتا کانگ ،
جیسور وغیرہ میباشند . کتف « جوت » از پیداوار
مهم آن میباشد سال آزادی آن ۱۹۷۱ میلاد می بوده
و واحد پول آن تاکا میباشد .

عراق

عراق از ممالک شرق میانه میباشد که در جنوب غرب آسیا موقعیت دارد . طرف شمال آن ترکیه و سوریه طرف جنوب آن عربستان سعودی و خلیج فارس ، طرف شرق آن جمهوری اسلامی ایران و طرف غرب آن اردن عربستان سعودی و قسمتی از سوریه واقع میباشد .

مساحت آن ۴۳۸۴۴۶ کیلومتر مربع و نفوس آن ۱۲۷۷۰۰۰۰ نفر میباشد . طرز حکومت آن جمهوری است و ۶۶٪ مردم شهرنشین هستند . نژاد مردم آن سفید سامی است و ۹۵٪ مردم آن مسلمان ۶۳٪ آن شیعه و ۳۲٪ سنی مذهب ۳٪ آن مسیحی و متباقی آن از مذاهب مختلف پیروی میکنند .

زبان رسمی مردم عربی است و پایتخت مملکت شهر بغداد است . و شهرهای دیگر آن بصره ، کوفه ، موصل

فصل دوم^۶ براعظم آسیا

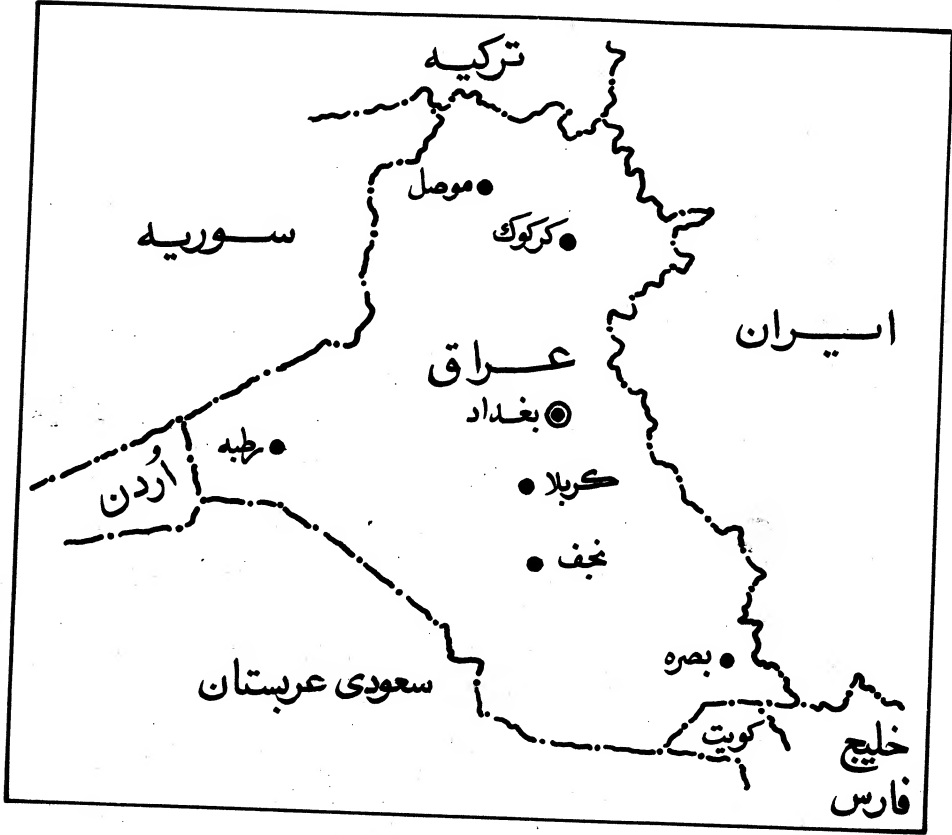
براعظم آسیا نسبت به دیگر براعظم های دنیا کلان
میباشد .

آسیا توسط کوه های یورال از براعظم اروپا جدا شده
است که اروپا و آسیا یک جا شکل جزیره نما دارد
و هردو بنام یوریشیا یاد میشود .

در براعظم آسیا تعداد زیاد ممالک دنیا شامل میباشد
که شرایط طبیعی آن برای آب جاری مساعد بوده و رودهای
پراز آب در آن جریان دارند .

آب و هوای براعظم آسیا نسبت به براعظم های
دیگر خوب است . آسیا مناظر طبیعی زمین های
نهرآبی و بنادر تجارتی زیاد دارد . در براعظم آسیا

وغیر اند سال آزادی آن ۱۹۳۲ میلادی بوده و واحد پول آن دینار عراقی میباشد.

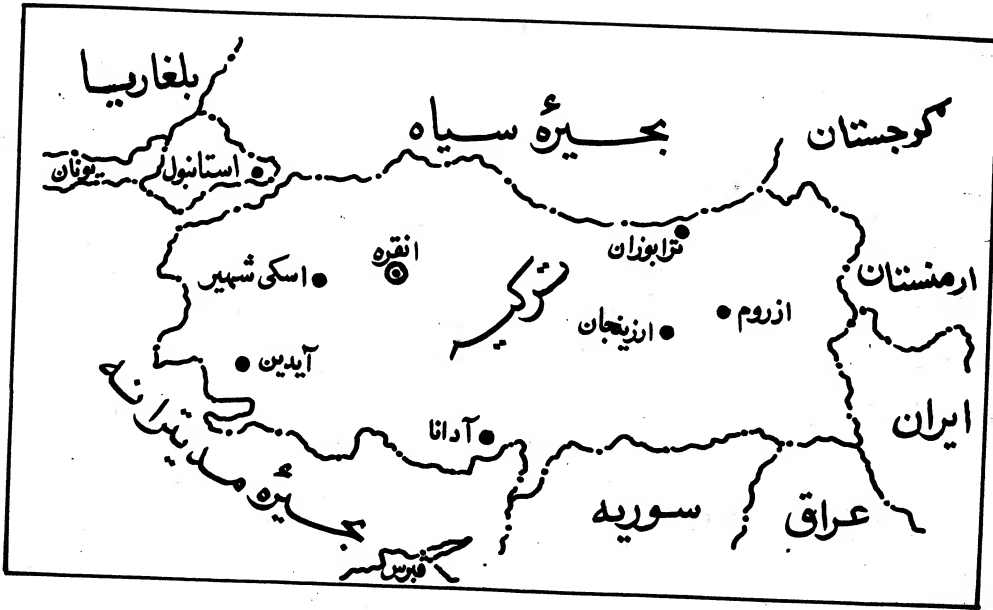

ترکیه

مملکت ترکیه در آسیای صغیر و در قسمت جنوب شرق اروپا واقع است طرف شمال آن بحیرۂ سیاه طرف جنوب آن قبرس و سوریه طرف شرق آن ایران و عراق و طرف غرب آن بحیرۂ مدیترانه واقع میباشد. مساحت آن ۷۸۰۵۷۶ کیلومتر مربع و نفوس آن ۴۴۳۱۰۰۰۰ نفر میباشد.

طرز حکومت آن جمهوری است و ۴۳٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند. نژاد مردم آن سفید و زرد میباشد ۹۸٪ مردم آن مسلمان و متباقی آن یهودی و مسیحی میباشند. زبان رسمی مردم ترکی و پایتخت مملکت شهر انقره میباشد.

دیگر شهرهای مهم استانبول، انکارا، بورسا، ادا نا و غیره میباشد. و واحد پول آن لیره ترکی است.

اردن

اردن در قسمت جنوب غرب آسیا واقع است که طرف
شمال آن سوریه ، طرف جنوب آن عربستان سعودی
طرف شرق آن عراق و طرف غرب آن اسرائیل و فلسطین واقع می باشد .
مساحت آن (۹۷۷۴۰) کیلومتر مربع و نفوس آن (۲۰۹۰۰۰۰) ،

نفر میباشد . طرز حکومت آن مشروطه شاهی است و ۵۳٪ مردم آن شهرنشین میباشد . ثراد مردم آن سفید ساهی است و ۹۵٪ مردم آن مسلمان هستند و متبایق آن مسیحی میباشد .

زبان رسمی مردم عرب و پایتخت مملکت شهر عمان است و شهرهای دیگر آن که اکنون تحت اثر اسرائیل میباشد عبارت اند از بیت المقدس ، عقبه و معان . سال آزادی آن ۱۹۴۶ میلادی بوده و واحد پول آن دینار اردنی میباشد .

تمین

- ۱- بنگله دیش در کجا واقع است و پایتخت آن چه نام دارد؟
- ۲- چهار طرف عراق را بگوئید؟
- ۳- مساحت، مذهب و نفوس ترکیه را بگوئید؟
- ۴- طرز حکومت اردن چگونه است و چار طرف آن را بگوئید؟

عربستان سعودی

عربستان سعودی در جنوب غرب آسیا در ممالک شرق
میانه واقع است .

طرف شمال آن عراق و اردن ، طرف جنوب آن عمان
و یمن طرف شرق آن خلیج فارس و امارات متحد عرب
و طرف غرب آن بحیرۂ سرخ «بحیرۂ احمر» واقع میباشد .
مساحت آن ۴۱۴۹۶۷۷ کیلومتر مربع و نفوس آن
۹۵۲۲۰۰۰ نفر میباشد .

طرز حکومت آن سلطنتی بوده و ۵۹٪ مردم آن در شهرها
سکونت دارند . نژاد آن سفید ساحی بوده و ۹۹٪
مردم آن مسلمان میباشند .

زبان رسمی مردم عربی است و پایتخت مملکت شهر ریاض
میباشد . شهرهای دیگر آن مکه معظمه ، مدینه منوره
طائف و غیره میباشند . شهر مکه معظمه که خانه کعبه

«بیت الله شریف» در آن واقع است و مدینه منوره که زیارت
 مبارک پیامبر اسلام حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم در
 آن جا واقع میباشد اهمیت خاص مذهبی دارد.
 جدّه شریف بندر مهم عربستان سعودی است و واحد
 پول آن ریال سعودی است.

بحرین

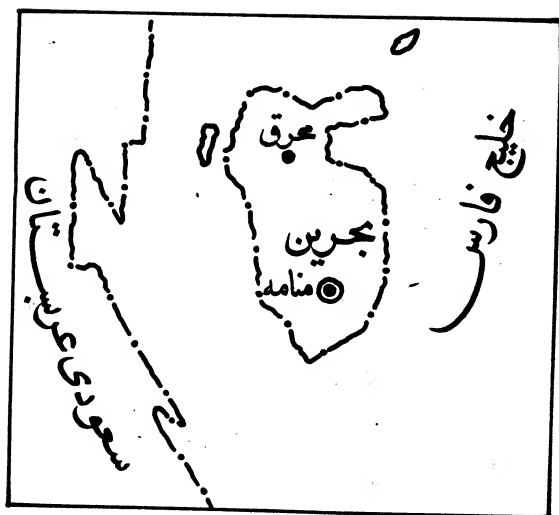
مملکت بحرین در جنوب خلیج فارس واقع است که از چندین جزیره کوچک تشکیل یافته است .

مساحت آن ۶۲۲ کیلومتر مربع و نفوس آن به (۳۴۵۰۰۰) نفر میرسد . طرز حکومت آن شاهی مشروطه و ثراد مردم آن سفید ساحی میباشد .

مردم آن همه مسلمان هستند و پیرو مذهب شیعه و سنی میباشند . زبان مردم عربی است فارسی و انگلیسی نیز در آن رواج دارد .

پایتخت مملکت شهر منامه بوده و دیگر شهر مهم آن محرق نام دارد .

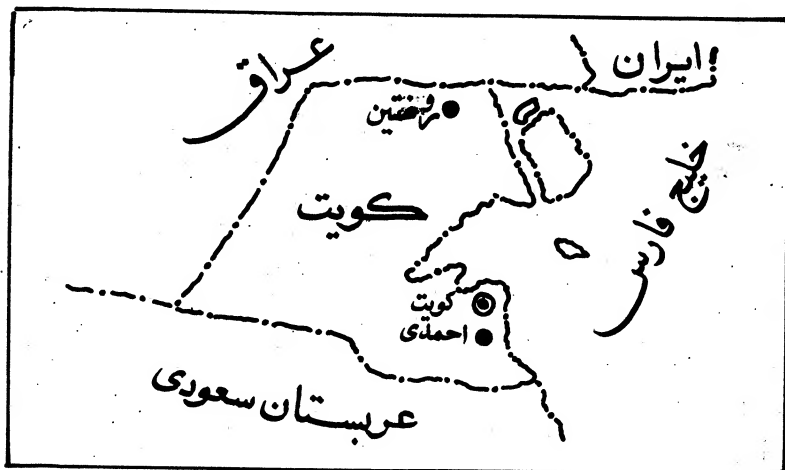
سال آزادی آن ۱۹۷۱ میلادی بوده و واحد پول آن دینار بحرینی میباشد .

کویت

کویت در قسمت جنوب غرب براعظم اسیا واقع است
و شامل ممالک شرق میانه میباشد ، طرف شمال آن
عراق ، طرف جنوب آن عربستان سعودی ، طرف شرق
آن خلیج فارس ، و طرف غرب آن عراق و قسمتی از
عربستان سعودی واقع است . مساحت آن ۱۷۸۱۷ کیلو

متر مربع و نفوس آن به (۱۳۵۰۰۰۰) نفر میرسد ، طرز
حکومت آن سلطنتی مشروطه بوده و ۸۴٪ مردم آن در
شهرها سکونت دارند . پایتخت آن شهر کویت میباشد .
۹۹٪ مردم آن مسلمان هستند و شهرهای مهم آن احمدی
و فرحبتین اند سال آزادی آن ۱۹۶۱ میلادی بوده و $\frac{۳}{۵}$
حصه تیل دنیا را تولید می نماید . واحد پول آن دینار
کویت میباشد .

ممالک ذیل واقع میباشند .

۱- افغانستان	۱۵- کوریای جنوبی
۲- ایران	۱۶- ویتنام
۳- روسیه	۱۷- لائیوس
۴- پاکستان	۱۸- مالیزیا
۵- هندوستان	۱۹- سنگاپور
۶- چین	۲۰- بوتان
۷- فلپائین	۲۱- برما
۸- جاپان	۲۲- سریلانکا (سیلون)
۹- تایلند	۲۳- بنگله دیش
۱۰- اندونیزیا	۲۴- عراق
۱۱- نیپال	۲۵- ترکیه
۱۲- کمبودیا	۲۶- اردن
۱۳- منگولیا	۲۷- عربستان سعودی
۱۴- کوریای شمالی	۲۸- بحرین

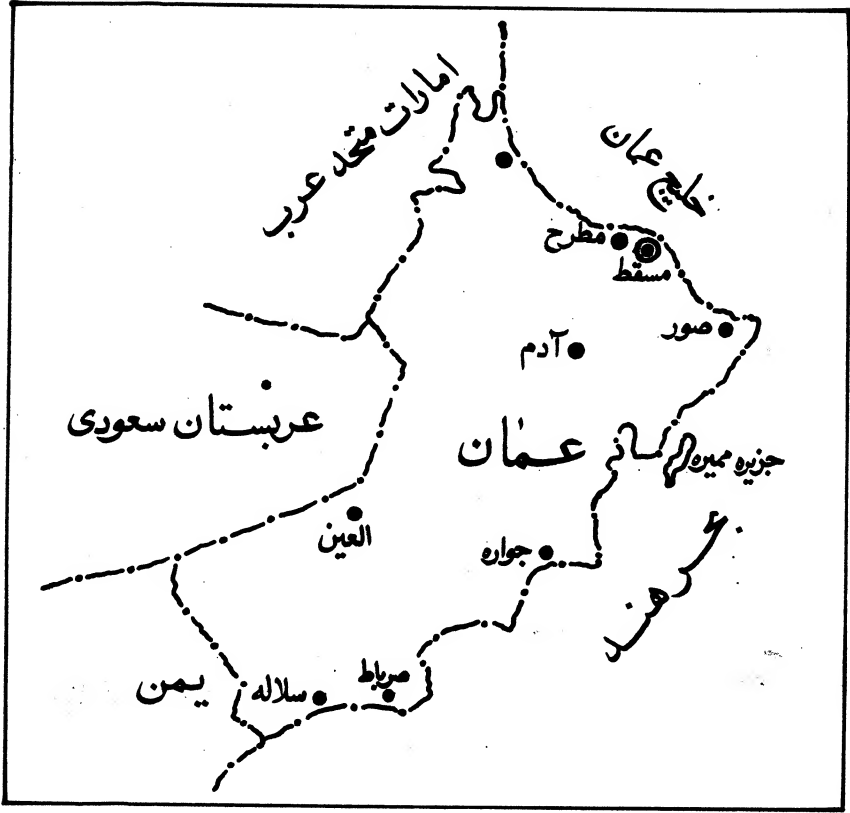
عمان

عمان در قسمت جنوب غرب آسیا واقع است طرف شمال آن امارات متحد عرب ، طرف جنوب آن بحر هند طرف غرب آن عربستان سعودی و یمن جنوب و طرف شرق آن خلیج عمان واقع میباشد .

مساحت آن ۲۱۲۴۵۷ کیلومتر مربع و نفوس آن به ۸۶۰۰۰۰ نفر میرسد . طرز حکومت آن سلطنتی است و ۲۰٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند .

نژاد مردم آن سفید ساحی است تمام مردم آن مسلمان و زبان رسمی شان عربی میباشد .

پایتخت مملکت مستط بوده و شهرهای مهم آن مطرح و سلاله میباشد سال آزادی آن ۱۹۷۰ میلادی است و واحد پول آن ریال عمانی میباشد .

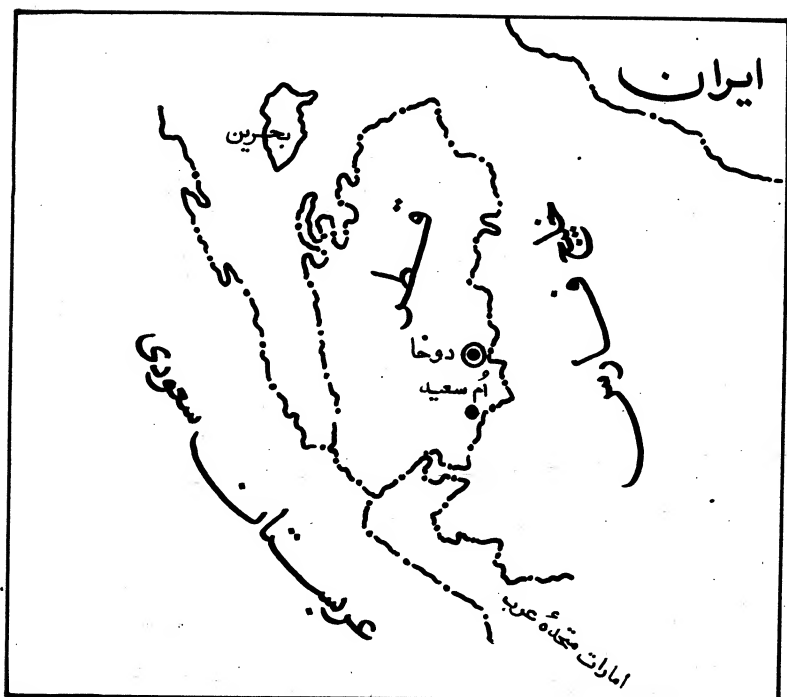

۸۲ قطر

مملکت قطر یک جزیره نامی باشد که در قسمت جنوب غرب آسیا^{واقع} بوده و شامل ممالک شرق میانه می باشد . طرف شرق ، شمال و غرب آن خلیج فارس و طرف جنوب آن امارات متحد عرب و قسمتی از عربستان سعودی واقع می باشد .

مساحت آن (۱۱۰۰۰) کیلومتر مربع و نفوس آن به - (۲۱۰۰۰۰) نفر میرسد .

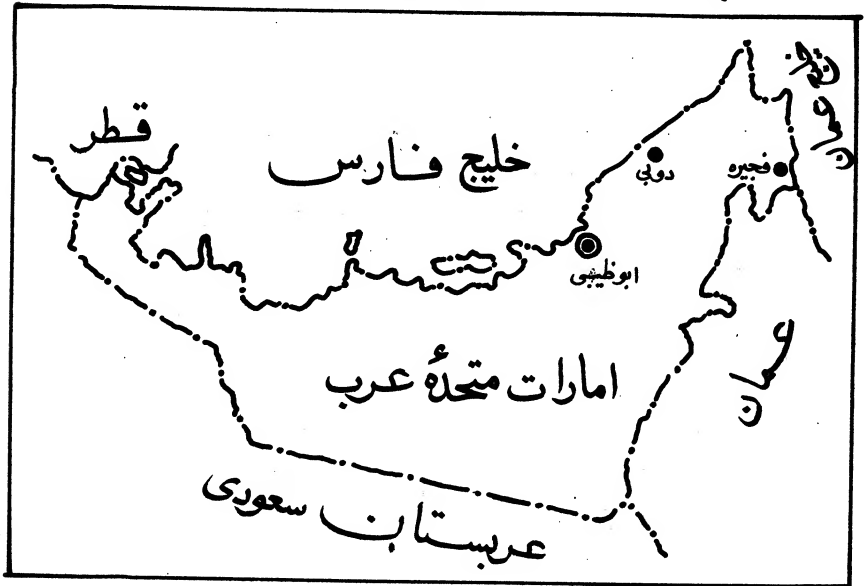
طرز حکومت آن سلطنتی بوده و نژاد مردم آن سفید ساهی می باشد . ۹۸٪ مردم آن مسلمان بوده و زبان رسمی شان عربی می باشد . پایتخت آن شهر دوخا است و سال آزادی آن ۱۹۷۱ میلادی بوده و واحد پول آن ریال قطر می باشد .

امارات متحدهٔ عرب

در قسمت جنوب شرق خلیج فارس یک اتحادیه
از هفت شیخ نشین اعراب تشکیل شده است که به
نام امارات متحدهٔ عرب یاد میشود . مساحت آن

۱۳۶۰۰ کیلومتر مربع ونفوس آن به ۱۸۰۰۰۰ نفر
 میرسد ۲۶٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند.
 نژاد آن سفید سامی است و ۹۷٪ مردم آن
 مسلمان هستند. تقریباً ۳۰٪ نفوس آنرا مهاجرین
 هند، پاکستان و ایران تشکیل میدهد. لسان مردم
 عربی و پایتخت مملکت ابوظیبی میباشد.

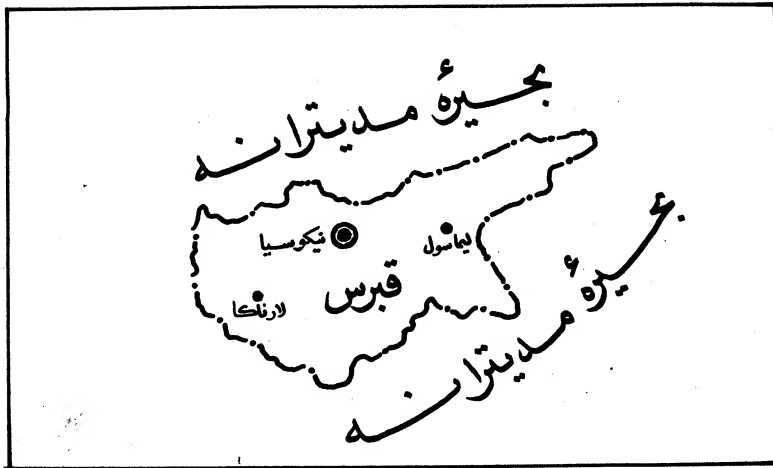
تمرین

- ۱- در خلیج فارس کدام ممالک عربی واقع میباشند
نام های آن را بگوئید ؟
- ۲- چهار طرف کویت و تولیدات مهم آنرا بگوئید ؟
- ۳- پایتخت و شهر مهم قطر را معرفی نمایند ؟
- ۴- امارات متحده عرب در کجا واقع است ، نژاد ،
لسان و پایتخت آن کدام است ؟

قبرس

قبرس به شکل یک جزیره در قسمت جنوب غرب
 براعظم آسیا در شرق بحیرۂ مدیترانه واقع میباشد .
 مساحت آن ۹۲۵۱ کیلومتر مربع و نفوس آن ۶۲۰۰۰۰ نفر
 میباشد . طرز حکومت آن جمهوری و ۴۳٪ مردم آن
 در شهرها سکونت دارد .
 نژاد مردم آن سفید است ۷۶٪ مردم آن مسیحی و
 متباقی آن مسلمان هستند زبان های رسمی شان یونانی
 و ترکی میباشد .
 پایتخت آن شهر نیکوسیا است و دیگر شهرهای
 مهم آن لیماسول ، فاماگوستا و لارناکا میباشد سال آزادی
 آن ۱۹۶۰ میلادی بوده و واحد پول آن پوند قبرسی
 میباشد .

یمن

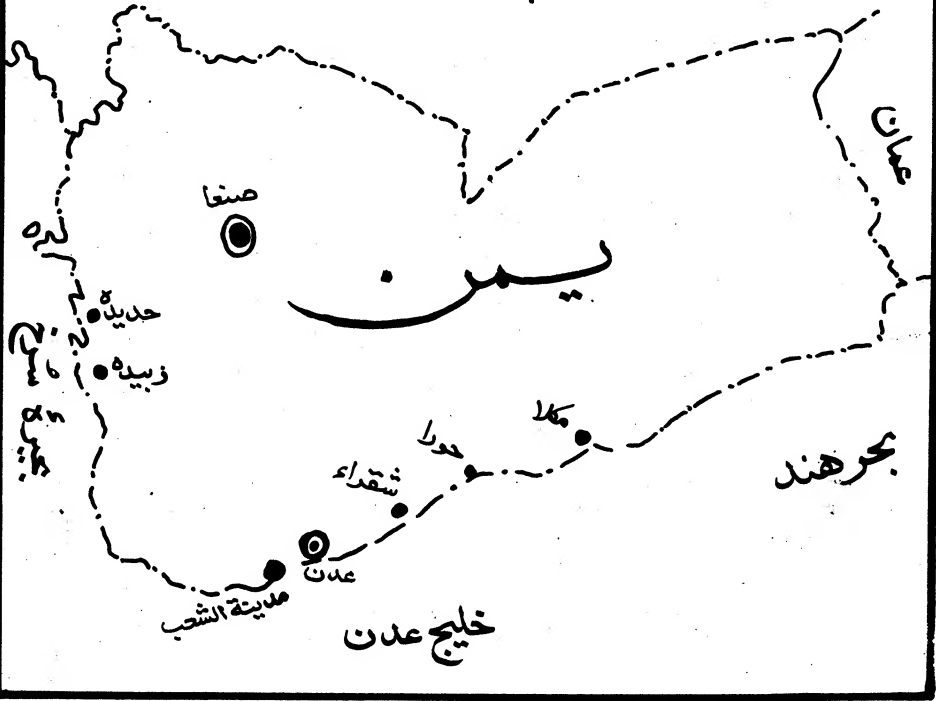
یمن در قسمت جنوب غرب آسیا واقع است
 طرف شمال آن عربستان سعودی طرف جنوب و غرب آن
 بحیرہ سرخ و طرف شرق آن عمان و قسمتی از عربستان
 سعودی واقع میباشد . مساحت آن (۵۲۷۹۴۸)
 کیلو متر مربع و نفوس آن (۱۱۸۰۰۰۰۰) نفر

میباشند .

طرز حکومت آن جمهوری و بز ۸ مردم آن در شهرها -
 سکونت دارند . نژاد مردم آن سفید سامی بوده و پیروان
 دین مقدس اسلام اند . زبان رسمی شان عربی و پایتخت
 آن شهر صنعاء میباشد شهر مهم دیگر آن عدن ، حورا ،
 شقراء و حدیده نام دارد و سال آزادی آن ۱۹۴۷ میلادی
 بوده و واحد پول آن ریال یمنی میباشد .

یمن بعد از آزادی توسط استعمارگران غرب و شرق به
 دو حصه جداگانه شمالی و جنوبی تقسیم شده بود ، بالاخره
 به برکت احیاء جهاد مقدس در جهان اسلام در این
 اواخر یکجا شدند .

عربستان سعودی

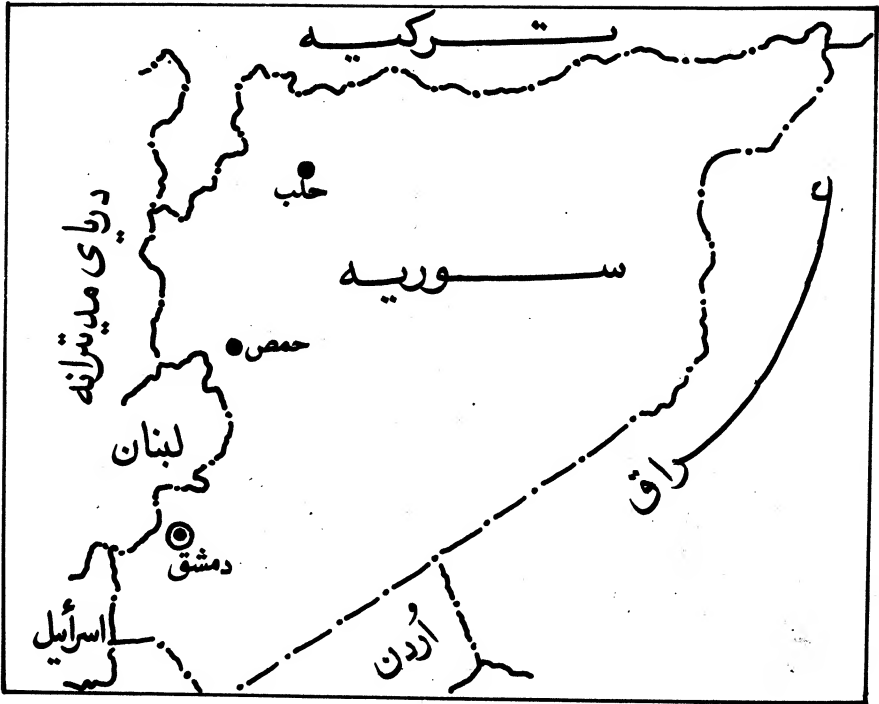

۳۱ - ممالک که بعد از متلاشی
 شدن اتحاد شوروی آزاد شده
 اند: تاجکستان، ازبکستان،
 ترکمنستان، قرغزیا، قزاقستان،
 ازبایجان، ارمنستان و
 گرجستان -

۲۹ - کویت
 ۳۰ - عمان
 ۳۱ - قطر
 ۳۲ - امارات متحد عرب
 ۳۳ - قبرس
 ۳۴ - یمن
 ۳۵ - فلسطین
 ۳۶ - سوریه
 ۳۷ - لبنان
 ۳۸ - تایوان
 ۳۹ - اسرائیل
 ۴۰ - مالدیو

سوریه

مملکت سوریه در قسمت جنوب غرب آسیا واقع است. و شامل ممالک شرق میانه میباشد. طرف شمال آن ترکیه طرف جنوب آن اردن طرف غرب آن اسرائیل و لبنان و طرف شرق آن مملکت عراق واقع میباشد. مساحت آن ۱۸۵۱۸۰ کیلومتر مربع است و نفوس آن به ۸۳۵۰۰۰۰ نفر میرسد، طرز حکومت آن جمهوری و ۴۷٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند. ثراد مردم آن سفید ساهی بوده و ۸۸٪ مردم آن مسلمان هستند و ۲٪ آن مسیحی میباشند. زبان رسمی شان عربی و پایتخت مملکت شهر دمشق است شهر های دیگر آن حلب و حمص بوده و سال آزادی آن ۱۹۴۴ میلادی است، و واحد پول آن لیرا پوند میباشد.

۹۲ فلسطین

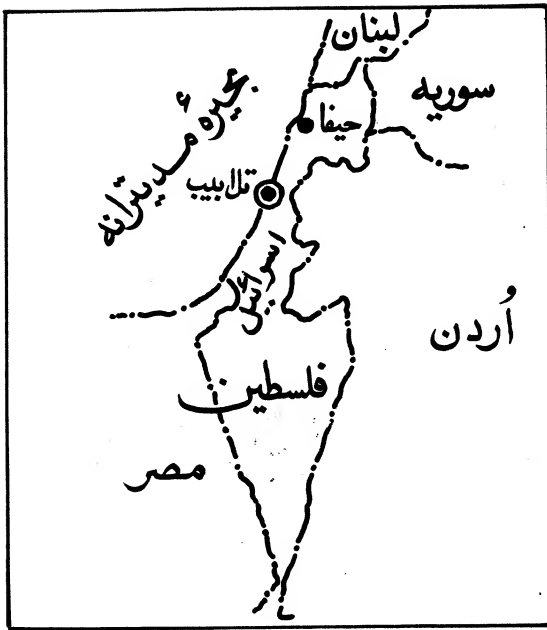
فلسطین در جنوب غرب براعظم آسیا موقعیت دارد.

یهودها از سال ۱۹۴۸ میلادی به اینطرف به کمک کفر جهانی آنرا اشغال نموده اند. ساکنین اصلی فلسطین مسلمانها است، اما در اثر ظلم و استبداد یهودیها از آنجا مهاجر شده اند.

یهودیها بر این کشور اسرائیل نام گذاشته و حکومت جمهوری غاصب را در آن تاسیس نموده اند. شهر تل ابیب پایتخت اسرائیل است.

بطرف شمال فلسطین لبنان، بطرف جنوب آن اردن و مصر، بطرف مشرق آن سوریه و اردن و بطرف غرب آن بحیره مدیترانه واقع است.

اولین قبله مسلمانان یعنی بیت المقدس نیز تحت تسلط یهودیها میباشد. مبارزین اسلامی فلسطین بخاطر بدست آوردن سرزمین خویش بصورت مداوم جهاد و جانفشاری میکنند. این جهاد را تا زمانی ادامه خواهند داد که مسلمانها بار دیگر در فلسطین یک حکومت اسلامی تاسیس نمایند.

لبنان

لبنان در شرق میانه واقع می باشد در قسمت های
شمال و شرق آن مملکت سوریه واقع است طرف جنوب آن
اسرائیل و طرف غرب آن بحیره مدیترانه موقعیت دارد .
مساحت آن (۱۰۴۰۰) کیلومتر مربع و نفوس آن (۵۰۹۰۰۰۰)

نفر میباشد . طرز حکومت آن جمهوری و نژاد مردم آن
سفید ساهی میباشد . ۶۲٪ مردم آن مسلمان و ۳۷٪ مردم آن
مسیحی میباشد . ۷۰٪ مردم آن در شهرها سکونت دارند .
زبان رسمی شان عربی و پایتخت مملکت شهر بیروت میباشد
دیگر شهر مهم آن زنبه و سال آزادی آن ۱۹۴۳ میلادی
بوده و واحد پول آن پوند لبنانی است .

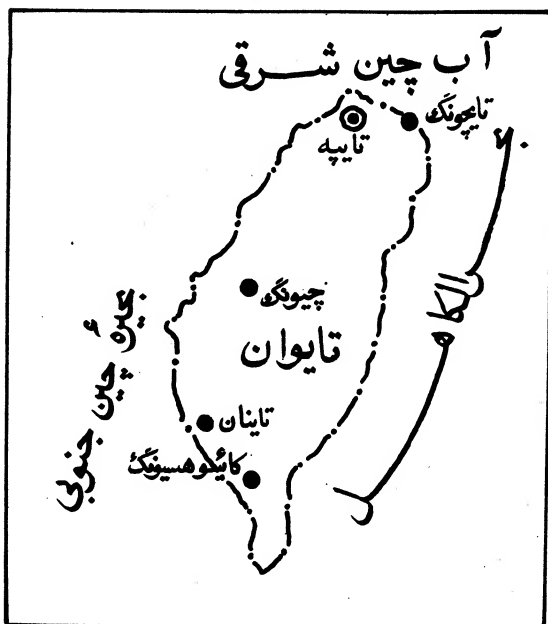

تایوان

تایوان که آن را فارموسا نیز میگویند یک جزیره
 ایست که در قسمت شرقی براعظم آسیا واقع میباشد.
 تایوان در جنوب شرق چین به فاصله ۱۵۰۰ کیلومتر
 در نزدیکی ساحل چین در بحرالکاهل واقع است.
 مساحت آن ۳۶۱۸۲۰ کیلومتر مربع و نفوس آن
 ۱۷۳۵۰۰۰۰ نفر میباشد.

طرز حکومت آن جمهوری است و ۵۱ درصد آن در شهر
 ها سکونت دارند. نژاد آن زرد چینی است. و مردم
 آن از بودائیزم، تائیوئیزم و مسیحیت پیروی میکنند و
 تعدادی از مسلمانان نیز در آن زندگی میکنند زبان
 رسمی مردم مانداین چینی است پایتخت مملکت شهر
 تایپه میباشد شهرهای مهم آن کائوچونگ، تائنان
 تایچونگ و چیونگ اند سال آزادی آن ۱۹۴۹ میلادی

بوده و در سال ۱۹۴۵ میلادی در سازمان ملل متحد شامل
 گردید اما وقتی که چین در سازمان ملل متحد شامل شد
 مملکت تایوان از موسسه ملل متحد اخراج گردید .
 واحد پول آن یوان تایوان جدید میباشد .

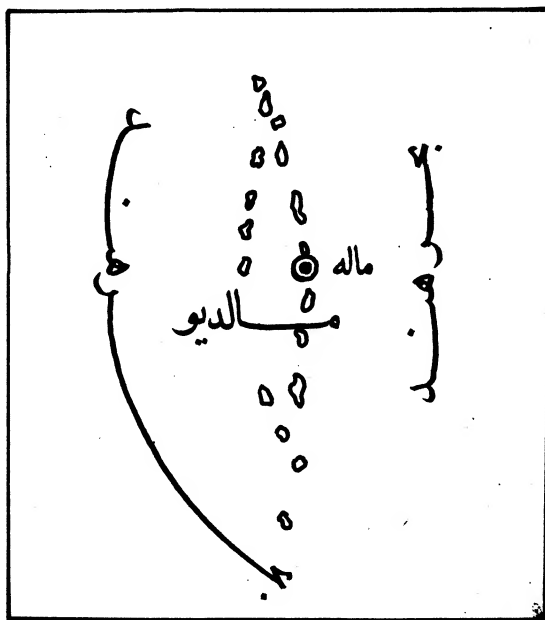

مالدیو

ملکت مالدیو از یک تعداد مجموع الجزایر که تعداد آن به ۱۱۰۶ ، جزیره میرسد تشکیل شده است و تنها ۲۰۳ جزیره آن قابل بودوباش و زندگی میباشد .

مالدیو در بھر هند و به طرف جنوب غرب سواحل سریلانکا واقع میباشد ، مساحت آن ۲۹۸۱ کیلومتر مربع و نفوس آن ۱۴۴۰۰۰ نفر میباشد ، طرز حکومت آن جمهوری و نژاد مردم آن سیاه و سفید است .

مردم آن مسلمان ، و زبان رسمی شان را « دیوه » می نامند که جز زبان سنهالو می باشد پایتخت آن شهر ماله و سال آزادی آن ۱۹۶۵ میلادی بوده ، و واحد پول آن روپیہ مالدیو میباشد .

جزایر آسیائی که استقلال ندارند.

- ۱- جزایر چات گوس : در بحر هند از مجموع الجزایر است که در جنوب خط استواء موقعیت دارد . مساحت آن ۱۹۲۰ کیلومتر مربع و نفوس آن به ۲۰۰۰ نفر میرسد .
- ۲- رتونیون : این جزیره در بحر هند

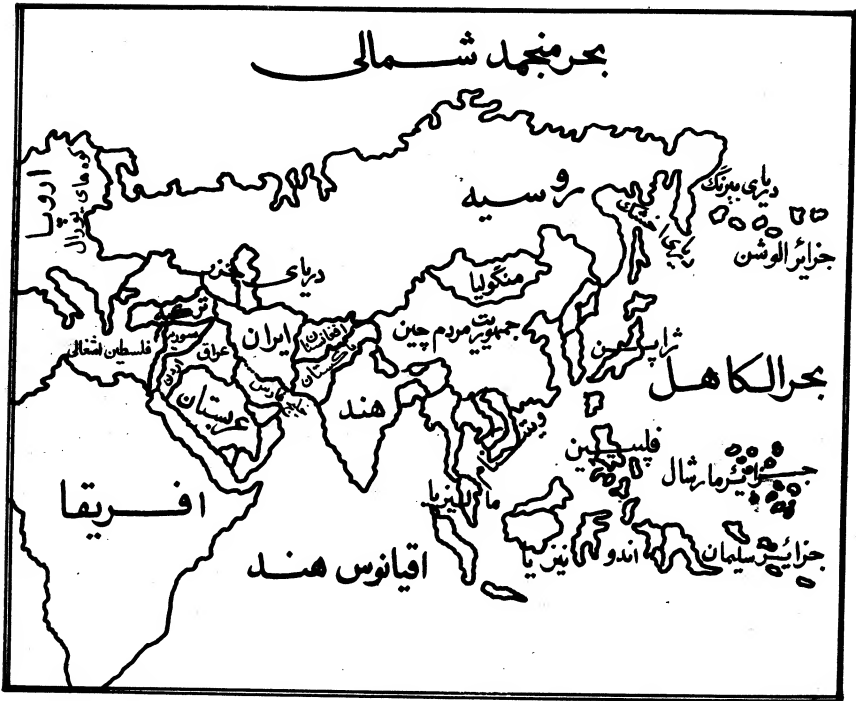
واقع است مساحت آن (۲۵۱۰۰) کیلومتر مربع و نفوس آن به (۵۰۰۰۰۰) نفر میرسد.

۳- جزیره کرسمس : در بحر هند واقع میباشد به فاصله (۳۲۵) کیلومتر از جزیره جاوا موقعیت دارد . مساحت آن (۱۳۵) کیلومتر مربع و نفوس آن (۳۲۶۰) نفر میباشد .

۴- جزیره برونئی : در قسمت جنوب شرق آسیا واقع و به ایالت ساراواک اندونیزیا نزدیک میباشد مساحت آن (۵۷۶۵) کیلومتر مربع و نفوس آن به (۱۹۰۰۰۰) نفر میرسد .

۵- هانگ کانگ : در قسمت جنوب شرق آسیا و در سواحل شرقی چین واقع است . مساحت آن (۱۰۴۴) کیلومتر مربع و نفوس آن (۴۷۲۵۰۰۰) نفر میباشد . مرکز آن شهر ویکتوریا بوده و مستعمر انگلیس میباشد .

نقشه آسیا

حدود اربعهٔ براعظم ایشیا : طرف شمال آن بحر منجمد

فهرست

<u>عنوان</u>	<u>فصل</u>
جغرافیه	فصل اول (۱)
زمین شناسی	
تقسیمات آب و خشکۀ زمین	
تمرین و تبصره	
براعظم آسیا	فصل دوم (۶)
ممالک براعظم آسیا	
تمرین	
افغانستان	فصل سوم (۱۱)
حدود ، موقعیت نفوس و مساحت آن	
کوه ها ، دریا ها ، زراعت	
تقسیمات ملکی صادرات و واردات آن	
تمرین	

ب

فصل چهارم (۲۳)

ممالک براعظم اسیا
و تفصیلات آن
تمرین

فصل پنجم (۱۰۲)

براعظم اروپا
ممالک دربراعظم اروپا
تمرین

تفصیل ممالک اروپا با نقشه ها
تمرین

دولت اسلامی افغانستان

وزارت تعلیم و تربیه

ریاست تالیف و ترجمه

جغرافیه

صنف پنجم

جغرافیة

برای صنف پنجم

مؤلفین :

وسیع اللہ "ستار" و عبدالحلیم "حلیم"

اعضاء مشورتي :

باطن شاہ "صافی" و روژہ گل "وحدتی"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما برای معلم

- ۱- قبل از این که معلم صاحب داخل صنف میشود باید پلان درسی را باخود داشته باشد.
- ۲- پلان درسی باید مطابق ساعت درسی ترتیب و تهیه شود. برای معلم ضروری است که دراین مورد دقت نماید.
- ۳- معلم صاحب باید به وقت معین به صنف داخل شود.
- ۴- معلم صاحب باید بالباس پاک داخل صنف شود.
- ۵- برای معلم لازم است تادر وقت داخل شدن به صنف سلام بگوید.
- ۶- در شروع درس جدید معلم باید بسم الله الرحمن الرحيم بگوید.
- ۷- معلم صاحب باید بادر نظرداشت مقوله «كَلِمَاتُ النَّاسِ عَلَى قَدَرِ عَقُولِهِمْ» تدریس نماید. یعنی تدریس باید به سویه و لسان شاگردان صورت گیرد.
- ۸- معلم صاحب برای تدریس خویرتر فضای مساعد را درصنف آماده سازد..
- ۹- برای اینکه در تدریس مؤثریت پیدا شود برای معلم ضروری است که طرز تدریس خود را یکنواخت نسازد.
- ۱۰- معلم صاحب همیشه خود را به صفت همکار به صنف و شاگردان نشان دهد.
- ۱۱- معلم صاحب باید وظیفه خانه کی شاگردان را ملاحظه نموده و

- ۱۲- معلم صاحب باید شاگردان خود را در جریان تدریس ارزیابی نماید.
- ۱۴- برای معلم صاحب لازم است تا در میان شاگردان خود روابط حسنه و برادری را قایم نماید .
- ۱۵- معلم صاحب باید شاگردان خود را بشناسد تا در تدریس مؤثریت به میان آید .
- ۱۶- معلم صاحب باید شاگردان خود را در تدریس سهیم نماید.
- ۱۷- معلم صاحب باید در اثنای درس بعد از ختم آن به شاگردان حق سوال کردن را بدهد .
- ۱۸- معلم صاحب باید به شاگردان وظیفه خانگی بدهد و آنها را ملاحظه و اصلاح نماید
- ۱۹- معلم صاحب باید با استفاده از مواد محیطی " سنگ ریزه ها " کل، دانه جواری و غیره عملیات جمع - تفریق - ضرب و تقسیم را عملاً به شاگردان نشان دهد و هم از مواد درسی از قبیل چارته‌ها، نقشه‌ها، پوسترها و مواد سمعی و بصری کار گیرد .
- ۲۰- برای معلم محترم لازم است تا به شاگردان در فضای صمیمیت طوری جواب دهد تا در آینده استعداد سوال نمودن شاگردان پزمرده نگردد.
- ۲۱- معلم صاحب به شاگردان تفهیم نماید که تمرینات این کتاب را به کتابچه های خود نقل و در آن حل نمایند .